

Comença la vida de sanct Onofre, confessor e hermità.

En lo temps de Thesiodoro, rey de Ungria, los cristians de aquelles partides eren molt ardents e coratjosos de guerra contra los infels, sabent lo enteniment del rey, e majorment contra lo soldà de Babylonia e tota la sua gent; qui de peu, qui de cavall, eren molt animats de guerrejar contra los pagans.

Començaren a fer tota la lur provisió per fer lo sanct passatge contra los infels e de arrear-se tota la sua gent molt maravellosament, ab gran cor e ferma fe, confiant en Nostre Senyor Déu, que·ls ajudaria en los fets de armes, per lo seu sanct nom defendre e per exalçar la sancta fe christiana.

Quant lo aparellament del rey e dels seus capdals per anar a combatre contra los infels fon complit e acabat, e tota la gent fon ben guarnida e aparellada, el féu

Comença del benaventurat sanct Onofre la sua santa e virtuosa vida.

En lo temps de Casiodoro, emperador, rey de Ungria, los cristians de aquelles partides eren molt ardents e coratjosos de guerra contra lo soldà de Babylonia e contra la sua terra, per la qual cosa vehent lo rey de Ongria los ses barons e nobles e cavallers e tota la sua gent, qui de peu, qui de cavall, ésser molt animats de guerrejar contra los pagans, començà a fer molta e gran provisió per fer lo sanct passatge contra los infels e de arrear tota la sua gent maravellosament, ab gran cor e ferma confiança en Nostre Senyor Déu, qui·ls ajudara en los fets de armes, per lo qual ells tots se apparellaren de morir e per lo seu sanct nom a defendre e per exalçar la sancta fe christiana.

Comença lo segon capítol.

Quant tot lo aparellament del dit rey e dels seus capdals per anar a combatre contra los infels fou complit e acabat, e tota la gent fou ben guarnida e aparellada

fer crida pública per tota la ciutat e per tot son regne, ab veu de trompetes e de tabals, que tot hom que hagués en cor de venir a batallar contra los infels, e per exalçar lo nom de Jesucrist, sia en tal dia ab tot son aparellament en la principal ciutat de Ongria. E tots aquells que havien fet tot lo lur aparellament per anar contra los pagans foren lo dia assignat en la dita ciutat. E qui en pla, qui en montanya e qui en plaçes foren gran multitud de hòmens armats, que no·ls podien stimar, per la qual multitud de hòmens jòvens, temprats e ardents de cor, e ben guarnits e aparellats a tots los fets d'armes.

Aquí eren infants de simpla edat, los quals encara no sabien què·s volia dir fet d'armes, aparellats per lur poder de combatre e de morir per Déu. Aquí veuríeu hòmens de trenta en quaranta anys, molt maravellosament guarnits per combatre. E aquí veuríeu hòmens vells antichs, los quals lo jorn de les armes havien poca força de combatre. Màs emperò eren escalfats en Déu, per lo qual speraven morir, e per donar consells als capdals e als regidors dels hosts.

, ell féu fer una crida pública per tota la ciutat e per tot son regne, ab veu de trompetes e de tabals, que tot hom qui hagués al cor de venir a batallar contra los infels, e per exalçar lo nom de Jhesucrist, sia aytal dia ab son aparellament en la principal ciutat de Ongria. Hi que tots aquells qui havian fet tot lo lur aparellament per anar contra los pagans foren lo dia assignat en la dita ciutat. E qui en pla, qui en montanyes e qui en places foren gran moltitut de hòmens armats, que nombràs no·s podien ni stimar, per la qual multitud de hòmens jòvenç e temprats e ardits de cor, bé guarnits e aparellats de fer totes armes.

Aquí eran infanç de simple edat, los quals encare no sabien què·volia dir fet d'armes, aparellats de lur poder a combatre e morir per Nostre Senyor Déu. Aquí veuríeu hòmens de XL en L anys, molt maravellosament guarnits per combatre. E aquí vereu hòmens vells e antichs, los quals lo jorn de las armes havien poca força de combatre. Màs emperò eran scalfats en Déu, per lo qual speraven morir, e per donar consells als cabdals e als regidors de las osts.

E tots aquests hi eren per exalçar la sancta fe cristiana. E per aterrar los pagans tots eren ben guarnits, segons lur poder. Aquí havia molts religiosos que anaven per confessar e per preycar e ministrar lo sant sacrament. Aquí havia metges, qui de física, qui de cyurgia, per guarir e per curar los malalts. Aquí havia molt honrada cavalleria, ço és, comtes, vescomtes, nobles, barons, cavallers e fills de aquells, hòmens de paratge e molts d'altres que no havien títol, ben armats e aparellats de combatre en totes parts e de morir per lo nom de Jesucrist.

Aquí havia moltes bones dones, honestas e devotes, les quals ab gran cor seguien los hosts per ajudar en temps de necessitat, e aquí portaven les provisions de lurs marits e de lurs companyes.

Aquí havia gran provisió de bestiar para menjar. Aquí havia molts àsens e someres, rocins, brúfols, qui portaven les provisions, farina e altres vitualles, moltes e totes quantas provisions als dits hosts necessàries eren.

E tots aquests hy eran per exalsar la sancta fe christiana e per aterrar los pagans. E tots eren ben guarnits, segons lur poder. Aquí havia molts devots religiosos que anaven per confessar e per prehicar e preveres honests per ministrar lo sant sacrament. Aquí havia metges de física e de sirurgia, per guarir e per curar los malalts. Aquí havia molta honrada cavallaria, ço és, comtes, vescomtes, nobles e barons, cavallers e fills de aquells, hòmens de paratge e molts d'altres que no havian títol, bé armats e bé aparellats de combatre en tots parts e de morir per lo nom de Jhesucrist.

Aquí havia de bones dones e honestas hy devotes matrones, les quals ab gran cor seguien les osts per ajudar en temps de necessitat, e portaven les provisions de lurs marits e de lurs companyes.

Aquí havia de bells ramats de bestiar per menjar. Aquí havia moltes bèsties, asinines e rossins e brúffols per portar les provisions del blat e de farina e altres vitualles moltes. Axí que totes quantes provisions a les dites osts eran necessàries eran aquí.

Axí que tanta era la multitud de la gent que aquí eren venguts, segons los prechs e manaments del rey, que nombre quasi hi bastava, que viles e ciutats, castells e plans, tot ho havien mester y envides hi cabien. E tot açò era per tal com tota la gent era inflamada per lo Sant Sperit.

Emperò lo rey de Ongria, axí com a senyor discret, ja havia haüt son consell com ho devia fer de la gent que aquí sobrevendria, pensant e cogitant que molt seria gran la multitud de la gent que per lo nom de Jesucrist serien aparellats de morir, perquè hac feta gran provisió de vitualles e moltes tendes, e barraques e enramades, segons lur stament ben fornides e ben aparellades, en tant que tot hom, qui a peu, qui de cavall, se tench molt content del acolliment e de les provisions que lo dit rey havia fetes per la gent que havien aquí a ésser e per avant, si més n·i venien, de la qual cosa lo rey molt consol·lat de tan gran adjutori que Nostre Senyor Déu li havia tramés.

Perquè un jorn ell volgué exir fora de la ciutat per veure les sues gents que eren aquí vengudes. E un dia assignat el volgué

Axí que tanta era la multitud de la gent qui aquí era venguda, segons los prechs e manaments del rey, que les ciutats, vilas e castells, e monts e plans, tot havien mester e envides hi cabien. E açò per quant tota la gent era inflamada per l'Esperit Sant.

Emperò lo rey de Ungria, axí com a senyor discret, ja havia haüt consell com ho havia a fer de la gent qui aquí sobrevendria, pençant que molt seria gran la multitud de la gent que per lo nom de Jhesucrist serien aparellats de morir, per assò ell havia feta gran provisió de vitualles e moltes tendes, e barraques e enremades, ben fornides e ben aperellades, en tant que tot hom, qui de peu, qui de cavall, se tench bé per content del acolliment e de las grans provisions que lo rey havia fetes a la gent qui aquí eren e per avant, si més ne vinguessan, de la qual (cosa) lo rey fou molt aconsolat de tan gran adjutori que Nostra Senyor Déu li hac tramés.

Perquè un jorn ell volch exir fora lo mur per veure les sues gents qui eren aquí vengudas. E un dia assignat ell volch

anar a visitar les hosts, consolant, pregant, supplicant e, per honor de Déu, exortant-los que tot hom hagués bon cor de combatre contra los infels, per salut de lurs ànimes e per exalçar la sancta fe cristiana.

Axí que ell los amonestà que tot hom se confessàs e combregats, per ço que lur bon viatge fos placent a Nostre Senyor Déu. E axí tot hom se confessà e combregà, bé e diligentment, axí que tots se acomanaren a Déu y en les sues mans. E començaren de caminar e metre's en los navilis, qui eren ben aparellats e provehïts de totes coses que a ells fossen necessàries per lo present e sdevenidor.

E veuríeu los ciutadans, e los burjesos e los altres bons hòmens, que romanien en les partides del regne de Ongria per governar e per regir los castells e les gents del regne, hagueren lur consell abans que l'estol partís: que molt seria millor cosa que lo rey romangués per regir e governar lo seu poble e que Onofre, son fill, anàs per ell en lo sant passatge. Car per ventura si lo fill del rey romanía volria fer joventuts e,

visitar les osts, consolant e pregant e soplicant, per la honor de Déu, e preycave que tot hom hagués bon cor de combatre contra los infels, per la salut de lurs ànimas e per exalçar la sancta religió christiana.

Axí ell los amonestava que tot hom confessars e combregàs, per ço que lur bon viatge fos placent a Nostra Senyor Déu. E axí tot hom se confessà e combreguà, bé e diligentment, en axí que tots se comenaren a les mans de Déu. E començaren de caminar e de metre's en los navilis, qui eran bé aperellats en la mar e ben fornits e provehïts de totes coses que a ells fossen necessàries per lo present e sdavenidor.

E verau los ciutadans, e los burjesos e los altres bons hòmens, qui romanien en les partidas del regna de Ungria per governar e per regir los castells e les ciutats e les gents de aquell, hagueran lur consell abans que l'estol pertís: que molt fóra millor cose que lo rey romangués per regir e governar son poble e que Onoffre, son fill, anars per ell en lo sant passatge. Car per ventura si lo fill del rey romanía poria e volria fer

ab consell de hòmens jòvens, destrohiria e dissiparia lo regne.

Per ço, val més que lo rey romanga e que Onofre vaja a combatre contra los infels, e aquí ell se porà exercir en lo fet de les armes e passarà la joventut sua en gloriosos y famosos actes, segons la sua edat requir. Axí que tots tengueren per bo que lo rey romangués per guardar lo regne, los béns y les mullers, e que Onofre, son fill, anàs al sanct passatge, lo qual mils poria portar lo càrrech que no son pare.

E veus que Onofre fon elet per anar e lo rey son pare per romanir, de la qual cosa lo rey fon molt torbat, car li convenia romandre, segons que tot lo consell havia ja determinat. Perquè vehent que açò no podia contrastar revelà al seu fill Onofre lo secret per lo consell determinat, amonestà'l que volgués usar sàviament e que stigués a correcció e a regiment de dotze hòmens antichs e plens de saviesa, als quals lo rey comanà son fill Onofre. E los dotze bons hòmens antichs prengueren-lo en guarda e en comanda ab

joventuts e, ab consell de hòmens jòvens, destroyria lo regna.

Perquè més valia que lo rey romanguers e que Onoffre anars combatre contra los infels e aquí no porà fer joventuts car no·y hauria loch, jatsia que al present ell sia bon jova e temprat e apte segons la sua edat, e aquí se poria sprovar en lo fet de las armes. En axí que tots digueran e tingueran en bo que lo rey romangués per guardar ses siutats, viles e castells, e lurs mullers e béns, e Honoffre, son fill, anars al sant passatge, lo qual mils poria portar lo càrrech de las armes que no lo pare.

E veus que Onoffre fou elet per anar e lo pare per romandre, de la qual deslberació lo rey fou molt torbat, per quant li convenia romandra, segons que tot lo consell havia ja determenat. Perquè vehent que ell en açò no podia contrestar revelà al son fill Onoffre lo consell determenat e amonestà'l que·s volgués regir sàviament e que stigués a correcció e regiment de XII bons hòmens antichs e plens de saviesa, als quals lo rey lo comanava. E los dotze bons hòmens prengueran a ell en·custòdia e en

homenatge que feren al rey. E Onofre féu homenatge al rey que ell en negunes coses ni en negun fet d'armes no faria ne tractaria, sens exprés consentiment dels dits dotze prohòmens.

En tant que ells se meteren tots en los navilis per ells aparellats ab gran goig en lo nom de Jesucrist. Ara vehent Nostre Senyor Déu tanta multitud de gents, jòvens, vells, religiosos e dones honestes, tots e totes aparellats a morir per lo seu nom, donà'ls en la mar tanta de bonança de temps e bona hora que en poch dies ells foren en Babylonia, sans e salvos.

Axí que tots exiren en terra per refrescar-se e per donar repòs a lurs persones. E adonchs, quant lo noble Onofre arribà en Babylonia era en edat de tretze anys e, ab tot, que la sua edat no fos donada a sofrir tants treballs com era fer fets d'armes e de batalles, emperò Nostre Senyor féu-li créxer e enfortir son enteniment e son coratge, que si·l hoyreu parlar en sos consells, e·l veureu combatre, pus tost indicàreu que era en edat de trenta anys, que no de tretze.

comanda ab homenatge que faheran al rey. E Onoffre féu omenatge al rey que ell en negunas coses ni en negun fet d'armes no feria ne tractaria, sens exprés consell e consentiment dels XII promens.

E axí ells se materan tots en los navilis, bé en orde e ab gran goig, en lo nom de Jhesucrist. E vehent Nostre Senyor Déu tanta multitud de gent, jòvens, vells, e religiosos e dones tantes honestas e virtuoses, e aparellats tots per morir per lo seu sant nom, donà'ls en la mar tanta de bonança e tant pròsper vent que en poch dies foren en Babilonia, sans e salves.

E tots isqueran en terra per refrescar e per dar repòs a lurs persones. Adonchs Onoffra, quant veé que era en Babylonia de edat de XIII anys e jatsia que la sua edat no fos donada a sofferir tants treballs com són los fets de las armes e de las batalles, emperò Nostre Senyor Déu li cresqué e li enfortí lo seu enteniment e lo seu coratge, que si·l hoysseu parlar en los consells, e·l vehessau combatre, millor diguerau que era de edat de XXV anys, que no de XIII.

En tant que, après spay de poch dies, morien tanta multitud de infels que en tota Babylonia no romangueren hòmens combatens, qui de peu, qui de cavall, pus de mil e do-cents segons que·ls recontà lo soldà, lo qual fon pres en la darrera batalla per Onofre, fill del rey, en la qual batalla moriren gran multitud de christians. Mès emperò Onofre, ab aquells qui li eren romasos, levà lo camp e agué victòria. E agué totes les despulles del infels. E despuix que hagueren haguda aquesta darrera victòria, en la qual batalla fon pres lo soldà, negun de la part dels infels no gosava exir per combatre fora de Babylonia, mès guardaven la ciutat lo millor que podien ni sabien.

On per consegüent se sdevench que Onofre agué gran desig un dia de tornar-se'n en sa terra. E dix son desig als dotze prohòmens sots los quals ell stava a regiment. Axí que tengut consell, per ço car molt de temps hi havien stat, en après que aquells de Babylonia no volien exir a camp per combatre, car ab Onofre havia romasa gent per combatre, considerades totes aquestes coses e moltes d'altres, specialment com havien entès que lo rey

En tant que, après spay de poch dies, morien tanta multitud de infels que en tota Babilonia no romangueran hòmens combatens, qui de peu, qui de cavall, pus de MCC segons que·recontà lo soldà, lo qual fou pres en la darrera batalla per Onoffre, fill del rey, en la qual moriren gran multitud de christians. Mès Onoffre, ab aquells qui li eran romasos, levà lo camp ab gloriosa victòria e hac tota la desferra del infels. E après que hagueran haguda la darrera victòria, en la qual fou pres lo soldà, negú de la part dels infels no gosà exir a combatre fora de Babilonia, mès que guardaven e defenien la ciutat axí com podian ni sabien.

E per consegüent se sdavench que Onoffre un jorn hac gran desig de tornar-se'n en sa terra. e dix ho alç XII promens sots lo bon regiment dels quals ell stave. E axí tengut consell, per ço com molt de temps havien ja stat, e aquells de Babilonia qui no volien exir a combatre, e ha Onoffre que era romasa pocha gent, mirat e havent sguart en totes aquestas coses e altres, e majorment com havien entès que lo rey son pare era mort,

son pare era ja mort, determenaren que tot hom se'n tornàs.

E adonch e ell féu venir lo soldà davant si e féu-lo scapçar davant tot l'estol, de la qual cosa tots los crestians hagueren gran goig e los pagans hagueren gran dolor e gran smarriment, e majorment quan los tramés lo cap seu, per ço que creguessen de cert que ell era mort.

E jatsia que Onofre hagués de consell que se'n tornassen en la sua terra, ab tota la sua gent que era romasa, segons lo seu desig, emperò ell se mes en son cor de haver consell de Nostre Senyor Déu. E posàs en oració, molt humilment e devota, e féu pregària a Nostre Senyor Déu en aytal manera dient:

"Senyor, ver Déu, pare tot poderós, creador del cel e de la terra, plàcia a la tua sancta magestat que si aquesta mia voluntat e aquest meu desig que he de retornar en la terra mia, ve de part tua e a Tu és placent, que me'n vulles donar algun senyal, car yo, senyor meu, no puch exir del teu manament e ni menys planch lo meu treball. E si no és a Tu placent que aquest desig vulles trastornar, car no

mort, deslberaren que tot hom se'n tornàs.

E lavons ell féu venir lo soldà davant si e féu-lo scapsar davant tot l'ostol, de la qual cosa tots los christians hagueran gran goig e los pagans ne faheran gran dol e gran lament, e majorment com los tramés lo cap, per ço que creguessan que ell era mort.

E posat que Onofre hagués de consell que se'n tornars en la sua terra, ab tota la sua gent qui era romasa, segons lo seu desig, emperò ell se mes en son cor de haver son consell ab Nostre Senyor Déu. E posàs en oració, e molt humilment e devota, ell féu pregària a Nostre Senyor Déu en tal manera dient:

"Senyor, ver Déu, pare tot poderós, creador del cel e de la terra, plàcia a Tu que si aquesta mia voluntat e aquest meu desig que he de tornar en ma terra, ve de part de Tu e a Tu és placent, que Tu·m vulles donar-me'n algun senyal, car io, senyor meu, no planch lo meu treball. E si no és a Tu placent que vulles destroyr lo meu desig, car no deman sinó la tua honor e la glòria del teu sant nom. A Tu

demane sinó la tua honor e la glòria del teu sant nom. Senyor, faç-te gràcies, car per la tua bonea e no per mos mèrits a mi has donada victòria dels teus enemichs, que blasfemaven nit e dia lo teu sanct nom".

E après que agué feta sa oració a Déu e aquella finida, veu del cel li vengué prestant e li dix:

"Sàpies Onofre que a Déu lo pare e a tota Trinitat és stada molt placent la tua venguda per batallar contra los infels. E ara li és molt pus placent la tua oració e tornada, per ço car altra cavalleria has a exalçar, per la qual vendràs al seu regne".

E com Sanct Onofre per la veu fos confortat, e refortat, axí mateix, de la visió de Jesucrist, tot alegrat que tant graciosa resposta li havia feta e com li havia hoït dir que altra cavalleria hauria a fer, de continent levà's de la oració e pensà de aparellar e convocar tots capdals qui li eren romasos, dient-los que fessen recollir la gent tota e metre en los navilis qui eren aquí aparellats, e açò lo pus prest que possible los fos.

E axí fon fet e per al dia assignat tot hom fon aparellat e recolliren-se molt

Senyor, fas gràcies, car per la tua bonea e no per mos mèrits has a mi donada victòria dels teus enemichs, qui m blasmen nit e dia e lo teu sant nom han en gran menyspreu e en gran dirrisió".

E après que hac feta la oració a Déu e l'ach finida, una veu del cel li sobrevench qui li dix:

"Sàpies Onofre que a tota la santa Trinitat és stada placent la tua venguda per batallar contra los infels. E ara li és molt placent la tua tornada, per ço com altra cavalleria has a exalçar, per la qual vindràs al seu regne".

E com lo benaventurat Onofre per la veu fos confortat, e per semblant per la visió de Jhesucrist, fet alegre per la tant preciosa resposta com havia hoyt que altra cavalleria havia a fer, de continent, levat de la oració, pençà de apperellar e metra en execució la sua tornada e convocar tots los capitans qui li eren romasos, dient-los que fessen recollir la gent tota en los navilis qui eren aquí apperellats, dins breus dies.

Axí lo dia assignat tot hom fou recollit molt alegrament per retornar en

alegrement per retornar en Ongria en los navilis, cascú en son loch segons que li era assignat. E ab pròsper vent feren vela en lo nom de Déu. En tant que dins breus dies foren retornats en lurs habitacions. E aquest senyal e miracle de part de Déu fon fet per honor de sant Onofre, de puix que Jesucrist li fon aparegut. E axí mateix, après que lo hagué tirat a si, jamés lo Sanct Sperit d'el no-s partí ni de tots los seus negocis.

E quant sant Onofre fon en la nau recollit l'àngel de Déu li aparech dient-li axí:

"Sàpies Onofre que lo rey, ton pare, és mort en lo món, màs Déu lo ha col·locat en lo seu regne, per ço car és stat principi e començament de aquell sant passatge, e per mèrits encara fahedors perquè stà ab ferm cor. E no hajes desplaer de la mort de ton pare, car Déu ha promès a tu aquell mateix regne ab major glòria. E hajes paciència en ço que-t dich del regne de Ongria. Breu temps lo possehires, car en altra cavalleria te ha Déus apellat. E de açò no murmures contra Déu; quand la hora serà venguda, membre't què yo t'o he dit".

Ungria, cascú en son loch segons li era assignat. Pençaren de donar les blanques veles als vents en lo nom de Jhesucrist, en tant que en breus dies navegant foren retornats en lurs habitacions. E aquest senyal e miracle fou lo primer qui de part de Déu fou fet per honor de Onoffre. Despuys que Jhesucrist li fou aparegut e l'ach tyrat, assimetex lo Sanct Sperit no-s partí d'ell ni dels seus negocis.

Car deveu saber que com sant Onofre fou en la nau recollit l'àngel de Nostre Senyor li aparech dient-li:

"Sàpies Onofre que lo rey, ton pare, és mort en lo món, màs Déu l'a col·locat en lo seu regne, per ço com és stat principi e començament de aquest sant passatge, e per mèrits encare fahedors per tu e axí stà ab cor ferm. E no hages desplaer de la mort de ton pare, car Déu ha promès a tu aquell matex regna ab major glòria. E hajes paciència en ço que-t deu sdevenir en lo regna de Ungria, car en breu temps lo possehiras, car en altra cavalleria te ha Déu apellat. E de açò no murmures contra Déu; quant la hora serà venguda, membre't ço què io

Aprés que sanct Onofre fon en Ongria retornat ell fon noblement rebut per totes les sues gents. E aprés poch temps, sdevench-se que un malvat emperador que ladonchs passava per aquelles partides, sabent e hoint la venguda de aquell Onofre, fill del rey de Ongria, e la sua gran fama que tant maravellosament havia obrat Déu per ell contra los infels en los fets d'armes, mogut per sperit diabolical, agué gran enveja de la sua fama e fon en son cor molt torbat en tant que féu mover guerra contra lo sant, pretenent que a ell spectava regir e governar lo regne de Ongria.

Axí que lo sant home, vehent que Déu permitia que ell fos axí tribulat, justament e per consegüent, remembrant-se de ço que Déu li havia dit, ab ferma paciència, donà loch a ira, havent memòria del sant evangeli dient:

"Quand sereu perseguits fogiu-vos-ne en altra terra o ciutat e no vullau dar loch al diable".

t·e dit".

Com sant Onoffre renuncià lo regna de Ungria e se'n anà en Boèmia, a hon no conagut stech per spay de gran temps. Aprés que sant Onoffre fou tornat en Ungria ell fo noblament rebut per totes les sues gents. E aprés poch temps, se sdavench que un malvat emperador qui lavós passava per aquelles partides, sabent e veent la venguda de aquell Onoffre, fill del rey de Ungria, e la sua gran fama que tant maravellosament havia obrat Nostre Senyor Déu per ell contra los infels en les batalles, mogut per enveja diabolical, hac gran enveja de la sua fama e fou en son cor molt torbat en tant que féu moura guerra contra l·om sant, pretenint que a ell se sperava regir e governar lo regna de Ungria.

En tant que veent lo sant hom que Déu permetia ésser ell axí atribulat injustament, e recordant-se lo que Déu li havia dit, ab ferma paciència, donà loch a la ira, reduynt-se a la memòria lo sant evangeli qui diu:

"Quant sereu perseguits en una ciutat fogiu-vos-ne en altre e no vullau dar loch al diable".

Perquè ell desemparà lo regne de Ongria e fogís-se'n en Bohèmia, e aquí no conegut stigué per molt temps ab grans stretures e ab gran pobretat.

Aprés algun temps, de mentre que ell stava axí no conegut, ell continuava tots jorns en un monestir de monges negres apellat Hermòpolim, per lo qual continuar ell fon fet gran amich e familiar del abat e dels monges, com si fos un dels monges.

Per la qual cosa, veent lo abat e los monges que ell feya vida honesta e santa, fon convidat en special un dia entre los altres, en comú ab lo abat e tots los altres monges. E quand lo abat e los monges foren levats de taula lo abat apellà tot lo seu convent a capítol, axí com havien acostumat. En lo qual capítol fon apellat sant Onofre e a qui li demanà per moltes vegades e enterrogà, quina era la sua vida e lo seu stament.

Perquè ell desemparà lo regna de Ungria e fugís-se'n en Boèmia, e aquí no conagut stech per molt temps ab gran stretura e pobretat.

Com lo benaventurat sant Onofre, a pregàries de un abat de un sant monestir, ab gran devoció, sospirs e làgrimes se més en religió e rebé lo sant hàbit per mans del abat.

Aprés algun temps, de mentre que ell stava axí no conagut, ell continuava tots jorns en un monestir de monjes negres apellats Ariti, e per lo continuament ell fou fet axí amich dels monges, com si fos I dels monges.

Per la qual cosa, vehent l'abat e los monges que ell fahia vida honesta e sancta, fou convidat en special. Un dia. entre los altres, quant l'abat e los altres monges foren levats de taula, l'abat apellà tot lo seu convent a capítol, axí com havia acostumat. En lo qual fou apellat sant Onofre e aquí demanat per moltes vegades e interrogat qual era la sua vida ni lo seu stament.

Perquè, imaginant que Déu ho permetia, recontà'ls per orde tot quant davant haveu hoït dir e recontar, ni en qual manera ell era fora de son regne e aquí vengut per la persecució del emperador.

Quant lo abat e los monges hagueren hoït tals paraules e les grans coses que li eren sdevegudes agueren en ell gran devoció e pregaren-lo que volgués pendre lo lur àbit e viure santament, segons lur vida e retgla.

Perquè lo sant, molt humilment e devota, après molts sospirs e làgremes, pres lo sant àbit, prometent de viure segons la institució de lur retgla, fahent gràcies a Nostre Senyor Déu que en aquell sant stament lo havia volgut apellar. En lo qual àbit ell conversà molt altment, donant bon exemple als altres de la sua penitència e de la sua molt aspra vida.

Aprés algun procehiment de temps Nostre Senyor, volent en aquest món a sant Onofre honrar e apellar-lo abat,

Perquè, ymaginant que açò Déu permetia, recomptà'ls per orde tot quant demunt haveu hoyt dir e en qual manera ell era fora de son regna e vengut aquí per la persecussió del emperador.

Quant l'abat e los monges hoyren aytals novelles com li eren sdavengudas agueran en ell gran devoció e pregaren-lo que volgués pendre lur àbit e viure santament, segons la lur retgla.

Perquè lo sant hom, molt humilment e devota, après molts sospirs e làgremes, rebé lo sant àbit, prometent viure segons la institució de lur sancta retgla, fahent gràcies a Nostre Senyor Déu qui en aquell sant stament lo havia volgut apellar. En lo qual àbit ell conversà molt altament, donant bon exempli als altres de la sua penitència e de la sua molt aspre vida.

Com los monges, après que lo lur abat fou mort, elegiren per revel·lació divina lo benaventurat sant Onofre en pastor e abat lur.

Aprés algun procehiment de temps Nostre Noster Senyor, volent honrar lo benaventurat sant Honofre volch apellar

aprés que morí lo abat, vench veu del cel dient als monges que de continent elegissen en abat e pastor sant Onofre.

De la qual cosa tot lo convent se alegrà, per ço car Déu los havia dat tan gran senyal de electió de lur regidor. Fon emperò sant Onofre molt desconsolat de la sua electió, màs tement-se que si dubtàs de pendre lo regiment pastoral que no fos offensa de Nostre Senyor Déu Jesucrist, segons ço que ja li era stat revelat per ell.

Perquè ab grans plors e sospirs e moltes làgremes ell ho rebé, no de grat, lo càrrec en què Déu lo avia elegit, jatsia açò que moltes vegades digués als monges que no·l elegissen, car a la longa les lurs costums serien dessemblades a les sues, axí com a la fi de la obra ho ha demostrat. Perquè los monges lo elegissen, consent-se ordenar al sanct orde de prevere.

Elegit sanct Onofre divinalment en abbat, ell fon molt curós de provehir los monges, segons lurs provisions e profit de lurs ànimes. E de continent fon mudat en altre hom, que de vida, qui de costumes.

lo abat al seu regna, en axí que mort l'abat, vench veu del cel dient als monges que de continent elegissen en abat e en pastor lur a sant Onoffre.

De la qual cosa lo convent se alegrà molt, per ço com Déu los havia donat tan gran senyal de la elecció de lur regidor. Màs emperò sant Onoffre fou molt desconsolat de la sua elecció, màs tement que si ell dubtàs de pendre lo regiment pastoral no fes offensa a Nostre Senyor Déu Jesucrist, segons lo que per ell li era stat revelat.

Rebé e acceptà ab grans plors e sospirs e no de grat lo dit càrrech en què Déu lo havia elet, jatsia que moltes vegades digués als monges que no·l elegissen, car a la longa lur vida e lurs costums serien dissemblants, axí com a la fi de la obra ho ha demostrat. Perquè los monges lo elegiren e sant Honoffre començà de ordenar-se al sant orde de prevera.

Elegit sant Onoffre divinalment en abbat, ell fo molt curós de provehir los monges segons lurs provisions e proffit de lurs ànimas. E de continent fou mudat en altre home, axí de vida com de costumes.

E axí com ell strenya e castigava si mateix e lo seu cors, axí mateix volia que sos monges fossen a ell semblants en ço que tocava la retgla. E sinó en tot almenys en partida, consellant e amonestant-los que portassen pacientment lo jou de Jesuscrist, lo qual era molt lauger, axí mateix com ell ne feya testimoni en lo evangeli, segons sanct Matheu.

Axí qui covenia que hagués a entendre a lurs mesquinehes e enfermedats, no denegants en res a la institució de lur sant retgla, del qual estrenyment los monges e tot lo convent foren molt torbats, en tant que començaren a murmurar contra lo sant e tractar de la sua mort, exceptat un solitari monge apellat Pannucio, lo qual no consentia a lurs tractaments ans los reprehia molt caritativament, car sant Onofre lo havia pres per son familiar e companyó. Aytant com podia e en ell era, volia semblar al sant baró Onofre de totes ses forces, e entre les altres virtuts de aquest.

Pannucio si era que tostemps lo trobarien dejún de tota mala voluntat e oy. Car tanta era la amor que portava al

E axí com ell strenya e castigava si matex castigant lo seu cos, axí volia que los frares fossen a ell semblants en ço que tocava la regla. E sinó tot almenys en partida, consellant e amonestant-los que portassen pacientment lo jou de Jhesucrist, lo qual és molt leuger, axí com ell matex ne fa testimoni en lo sant evangeli, segons sant Matheu.

Axí que covenia que hagués a entendre a les lurs mesquineses e enfermetats, no derogant en res la institució de la lur retgla, del qual destrenyment los monges e tot lo convent foren molt torbats, en tant que començaren a murmurar e a tractar la sua mort, acceptat un solet monge apellat Pannuci, lo qual no consentia en lurs tractaments ans los reprehia molt caritativament, car sant Onofre havia pres per son familiar e companyó special. Al qual Pannuci, tant com podia e en ell era, volia ymitar al sant baró Onoffre de totes ses forces.

E entre les altres virtuts de aquest Pannuci si era que tostemps lo trobareu dejú de tota mala volentat e ody. Car

sant baró Onofre que tot lo jorn e quasi tota la nit lo trobàreu prop sanct Onofre, qui·l enformava en sancta conversació ab paraules de la santa scriptura, de les quals ell se sadollava més que de aliment corporal. E a aquest frare Pannucio revelava sant Onofre tots los seus secrets e ab lo seu consell tot lo monestir el regia e governava.

Esdevench-se un dia, de mentre que cantava la missa del cors de Jesuchrist, ans que mostràs al poble lo corpus, féu aytal oració:

"Senyor, ver Déu, plàcia al teu sant poder e a la saviesa del teu fill, e al foch de la tua santa Trinitat, ço és lo Sanct Sperit, que·n vulles ensenyar e mostrar en

tanta era la amor que ell portava al sant baró Honoffre que tot lo jorn e quasi tota la nit lo trobareu prop de sant Onoffre, qui·l informava en sancta conversació ab paraules de la santa scriptura, de las quals ell se sadollava més que del aliment corporal. E aquest frare Pannuci revelava a sant Honoffre tots los seus secrets e ab lo seu consell tot lo monestir ell regia e governava.

Com lo benaventurat sant Onoffre, celebrant la missa e conagrada la òstia, féu oració a Déu e fou-li respost per Nostre Senyor Déu lo que li era més accepta e plasant, e com se partí del monestir, après que hac instruyts los monges en sancta vida, e se'n anà al desert.

Esdavench-se un dia que ell cantava la missa e feya la consecració del cors de Jhesuchrist, abans que al poble la mostràs, féu aytal oració:

"Senyor, ver Déu e pare, plàcie al teu sant poder e a la saviesa del teu fill, e al foch del teu Sant Sperit, que·m vulles ensenyar e mostrar en qual manera yo

qual manera yo puixa a tu mils servir e complir la tua santa voluntat, per ço que pus liberalment la mia ànima puixa venir al teu sant regne. Amén".

E aquí mateix fon feta resposta per Déu dient:

"Onofre, sàpies que tres coses són a mi plasents. La primera és stendre les mans als meus pobres. La segona és fer penitència condigna. La tercera és, en totes coses e adversitats e prosperitats, loar lo meu nom. E si açò fas la glòria que demanes ab la mia misericòrdia hauràs, en la qual habitaràs ab los àngels e archàngels, e ab tots los altres sants de Paradís, e ab tots aquells qui la tua vida volre'n semblar".

En après dita la missa, ell fon remembrat de la resposta que Nostre Senyor li hac feta, ni en qual manera lo havia amonestat, per la qual cosa ell, de continent, convocà tots los monges a capítol e aquí ell los recontà que entre les altres vegades que Nostre Senyor Déu li era vengut aparèixer. E a mostrar-li era aparegut ara en la missa e li havia revelat que si volia salvar la sua ànima que fes penitència, loant tres vegades lo seu sanct

puxa a tu mils servir e complir la tua sancta voluntat, per ço que pus liberalment puxa venir al teu sant regna".

E aquí matex li fou feta resposta per Nostre Senyor Déu dient:

"Onofre, sàpies que III coses són a mi molt plasents, ço és, stendre les mans als pobres de Jhesucrist, e fer penitència condigna, e en totes prosperitats e adversitats lohar lo nom de Déu. E si açò fas sàpies que, ab la mia misericòrdia, hauràs la glòria que demanes, en la qual habitaràs ab los àngels e ab los sants de paradís, e ab tu tots aquells qui a la tua vida volran ymitar".

E après dita la missa ell fou remembrat de la resposta que Nostre Senyor li havia feta ni en qual manera havia amonestat, perquè ell, de continent, convocà tots los monges a capítol e aquí ell los recomptà que entre les altres vegades que Nostre Senyor li era aparegut, pus ara en la missa me ha dit que si jo volia salvar la mia ànima que fes penitència, loant lo nom de Jhesucrist totes vegades.

Perquè Senyor, e pares e frares meus, volent obehir a la sua beneyta voluntat, vos vull tots comanar a Déu que us faça complir lo seu beneyt voler, e viure dignament e santa, segons la institució de nostra retgla e en aquella conversar, humilment e acabadament, per tal que aconseguescau lo regne e loguer primés. Car yo me'n vaig al hermitatge per fer penitència, per tal que puixa salvar la mia ànima, que és molt peccadora.

E començà'ls tots a besar de hu en hu e benehí-los tots ensemps. E partí's d'ells e del monestir e comanà'ls a Déu. En especial al frare Pannucio, lo qual romania desconsolat e desconortat per la absència de tan gran pare. Màs emperò ell era tan spiritual que en tot volia seguir lo voler de Nostre Senyor, e de puix conversà molt alta e santament, més que davant entre los frares, e finalment fon sant en Paradís.

Perquè ara de present leixem sanct Onofre, qui fa penitència en lo desert, segons que per avant veureu la manera de sa aspra vida e en qual manera, passats molts anys, Déu li revelà que's cuytàs a cercar sanct Onofre.

Perquè senyors frares e pares, volent jo obeyr a la sua beneyta voluntat, vos vull comenar tots a Déu pregant-lo que us fassa complir lo seu sant voler, e viure dignament e sancta, segons la institució de la regla e en aquella conversar, humilment e acabadament, per tal que aconseguiau lo loguer promés. Car jo me'n vaig al hermitatge per fer penitència e puxa salvar la mia ànima, qui és molt peccadora.

E començà-los a besar tots, la hu après l'altre, e beneyr tots ensemps. E partí's d'ells e del monestir e comenà'ls a Déu. En specialment al frare Pannuci, qui tostemp era stat son companyó secret, lo qual romania desconsolat e desconortat per la absència de tan gran pare. Màs emperò ell era tan spiritual que en tot volia seguir lo voler de Nostre Senyor Déu, e après conversà altament e sancta, més que debans entre los frares, e finalment fou sant en Paradís.

E leixem donchs ara sant Onoffre, qui fa penitència e retornem al benaventurat sant Pannuci, en qual manera passats molts anys Déu li revelà que cuytàs de anar a cercar lo

A mi Pannucio, servidor humil de la vostra santedat, a tots los servidors de Déu e a tots los feels qui són en totes les sglésies establides, en lo nom de Jesuchrist, salut e pau e gràcia de Nostre Senyor Jesucrist, sia tostemps ab vosaltres, amén.

La mia voluntat és que sapiau, per fer servir a Déu, que sia revelada a la vostra granea per mi la vida de un sant molt plasent a Déu, hermità e anacorita, pare nostre de bones obres, lo nom del qual és Onofre, per tal que puguen entendre e saber quants són los seus mèrits e quant és noble la sua vida davant Déu.

Yo Pannucio, stant un dia en lo meu monestir ab tots los altres monges, pensí e imaginí, dins en lo meu cor, quina era la vida e quin guardó és aquell qui·ns devia ésser donat, , davant Déu, en aquell dia

benaventurat Onoffre.

Com sant Pannuci se partí del monastir per anar a cercar lo benventurat sant Onoffre e com trobà dins I cova un hermità mort.

A mi Pannuci, servidor humil de la vostre santedat, a tots los servidors de Déu e a tots los faels, qui són en les sglésies stablides en la fe de Jhesucrist, salut e benedicció, pau e gràcia de Nostre Senyor Jhesucrist, sia tostemps ab vosaltres, amén.

La mia voluntat és que sapiau, per servir a Déu, que sia revelada a la vostra granesa per mi la vida de un sant e molt gloriós e plasenter a Déu, ermità e enacorita, pare nostre de bones obres, lo nom del qual és Onoffre, per tal que puxau entendre e saber quants són los mèrits seus e quant fou noble la sua vida davant Déu.

Jo Pannuci, stant un dia en lo meu monastir ab los altres monges, pencí e ymaginí, dins la mia vida e quin guardó és aquell qui·ns devia ésser donat, davant Déu, en aquell dia que darem rahó de la

que darem rahó de la nostra vida e de les obres que en aquest món feytes haurem.

E nosaltres, tots los monges qui som ajustats en aquest monestir, e com algun dels monges li sdevé malaltia és visitat de tots nosaltres en lo nostre ajustament, e per tots és consolat e administrat. Màs los sancts qui habiten en los deserts e herms són estan¹ sens totes aquestes coses, e fan servir a Déu, e açò és per tal com són millors que nosaltres, segons que és scrit. Aquests segueixen lo anyell, sens màcula, lo qual és Déu, e segueixen-lo hon se vol que vaja per fer-li servir.

E com yo Pannucio, una nit dormint e reposant en mon lit, viu que sanct Onofre se anava deportant per lo nostre ort e érem abduys ensemps e, après de açò, un àngel me dix:

"Pannucio, Déu te denuncia per mi que tu no romangues pus en lo monestir, màs de continent levant e parteix-te en lo nom de Déu e vés cercar sant Onofre, companyó teu, lo qual encara és viu e habita en lo desert, fent penitència ab gran humilitat, e fes-lo visitar. Car sàpies que Déu lo vol apellar e vol que tu li sies companyó, axí en la mort com en la vida,

nostra vida e de les obres que en aquest món fetas haurem, e nosaltres e tots los monges qui són ací en aquest monestir ab tots los altres monges. E com a algú dels monges se sdavé malaltia és visitat de tots los altres en lo nostre ajustament, és per tots aconsolat e aministrat. Màs los sants hermitans qui habiten en los deserts són e estan sens totes aquestes coses, e fan servir a Déu, e açò per quant són millorç que nosaltres, segons que és scrit. Aquests segueixen l'anyell immaculat, lo qual és Déu, e segueixen-lo hon se vol que vage per fer-li servir.

E com jo Pannuci una nit dormís e reposàs en mon lit, viu que sant Onoffre se'n anave deportant per lo nostre ort e érem abduy ensemps e, après de açò, un àngel me dix:

"Pannuci, Déu te denuncia per mi que tu no romangues pus en lo monastir, màs de continent leve't e partex-te'n en lo nom de Jhesucrist e vés a cercar Onoffre, companyó teu, lo qual encara és viu e habita en lo desert, fahent penitència ab gran humilitat, ves-lo visitar. Car sàpies que Déu lo vol apellar e vol que tu sies axí companyó en la mort

e encara participant de aquella glòria en la qual Déu lo vol convidar. Perquè vés tost, car Déu vol que tu sies en les sues obséquies".

E pensant yo en totes aquestes coses en lo meu cor, en spay de tota la nit e en lo dia següent, leví'm del lit molt juacosament e ixquí-me'n del monestir.

E tenguí lo camí del desert e trobí en lo desert una cova que era tancada. E ladonchs pensí'm que dins aquella cova habitàs algun monge hermità. E començí de cridar a la porta e dir:

"iO, servidor de Déu; o, servidor de Déu!".

E cridant axí per molt gran spay viu que nengú no·m responia. Ladonchs, yo obrí la porta de la cova, e entrí dins e trobí un home vell, qui stava de peus fahent oració, e acostí'm a ell e toquí'l e demaní-li perdó. E, tantost que yo·l haguí tocat, caygué mort en terra e com viu açò fuy molt spantat e, per gran paor qui haguí, començí cantar e a fer oració a Déu.

E axí com yo cantava e feya oració a Déu viu, dins la cova, una vestidura feta

com en la vida, car encara seràs participant de aquella glòria en la qual Déu lo vol convidar. Perquè vés tost, que Déu vol que tu sies en les sues obséquies".

E pensant jo totes aquestes coses en lo meu cor per spay de tota la nit, en lo dia següent, leví'm del lit molt yuarsosament e isquí del monestir.

E tinguí lo camí del desert e trobí en lo desert una cova hon habitava algun monge hermità. E comensí a cridar a la porta e dir:

"iO, servidor de Déu; o, servidor de Déu!".

E cridant axí per molt gran spay e vehent que negú no·m responia,.lavons jo obrí la porta de la cova, e entrí dins e trobí un home vell, qui stava de peus fahent oració, e acostí'm a ell e toquí'l e demaní-li perdó. E, tantost que·l aguí tochat, caygué en terra mort e com jo viu assò fuy molt spahordit e, per gran pahor qui aguí, comensí a cantar e a fer oració a Déu.

E axí com jo cantava e feya oració a Déu viu, dins la cova, una vestidura feta

de palma e toquí-la, e sobtosament com yo la haguí tocada se desféu tota en les mans mies, axí com si fos pols.

E tot aquell dia e aquella nit yo stiguí en aquella cova, tancat e fent oració a Déu. E com vench per lo matí yo partí la vestidura que vestia e de la mitat cobrí lo cors aquell mort e, après que haguí acabada la mia oració, ixquí-me'n de la cova e tanquí la porta, e començí anar per lo desert. E contínuament demanava a Déu perdó de mos peccats.

Aprés, com haguí anat per lo desert per spay de tres dies, trobí en lo desert altra cova, la porta tancada a la part defora. E entorn de aquella stava molt bella e nedeja plaça, e prop de aquella cova stava una bella palmera, plena de fruyt de molts nobles dàtils¹, e una molt bella font.

E, après que tot açò haguí vist, fiu moltes gràcies a Déu e stiguí allí fins a hora de vespres, sperant que vengués aquell servidor de Déu qui en aquella cova habitava.

de palma e toquí-la, e soptosament que jo l'aguí tochada se desféu tota en les mies mans, axí com si fos pols.

E tot aquell dia e aquella nit jo stiguí en aquella cova, cantant e fahent oració a Déu. E com vench per lo matí jo partí la vestidura que jo vestia e de la meytat cobrí lo cors de aquell mort e, après que haguí acabada la oració, isquí'm de la cova e tanquí la porta, e comensí de anar per lo desert. E contínuament demanave a Nostre Senyor Déu perdó de mos peccats.

Aprés que haguí anat per lo desert per spay de III dies, trobí en lo desert altra cova, e la porta tancada de part defora. E entorn de aquella havia una molt bella e nedeja plassa, e prop de la cova stava una molt bella palmera, plena de molts bells dàtils, e una bella font.

E, après que tot açò haguí vist, doní moltes gràcies a Déu e stiguí allí fins a hora de vespres, sperant que vingués aquell servidor de Déu qui en aquella cova habitava.

E passada hora de vespres viu gran multitud de brúfols montesos que venien vers mi. E en mig de aquells viu venir un hom de cara molt humil e benigne, sens neguna vestidura. E tot lo seu cors era cubert de cabells.

E après que ell hac vista a mi començàs de spaordir e senyavas molt jovent, cuydant-se que yo fos algun sperit. E contínuament no cessava de fer oració, car moltes vegades lo havien temptat los sperits diabòlichs, segons que el après me dix. Al qual yo parlí ab veu molt alta e diguí:

"iO, servidor de Déu!, ¿per què dubtes?. No vulles tembre que yo home peccador só. Vine e toca'm, que yo carn he e ossos, e damunt só vestit de cuyro natural de home. E vull e deman aquells qui són¹ servidors de Déu, per ço que per ells puixa haver perdó de mos pecats".

Adonchs ell donà a Déu moltes gràcies e vench a mi molt juaçosament e, com se fon acostat a mi, demaní-li perdó e

Ací de un sant hermità appellat Thimotei lo benaventurat sant Pannuci recita la sua venguda.

E passada hora de vespres viu gran multitud de brúffols muntesos que venien ves mi. E en mig d'ella viu venir un hom de cara molt humil e benigne, sens neguna vestidura. E tot lo seu cors era cubert de cabells.

Com hac vist a mi començàs de spaordir e senyaves molt sovint, cuydant-se que jo fos algun spirit. E no cessava de fer oració, car moltes vegades l'avien temptat los spirits diabolicals, segons que ell après me dix. Al qual yo parlí ab veu molt alta e diguí-li:

"iO, servidor de Déu!, ¿per què duptes?. No veus que jo són home peccador. Tocha'm, que jo carn e ossos tinch, e demunt só vestit de cuyro natural de hom. E vull e deman aquells qui són servidors de Déu, per ço que per ells puga haver perdó de mos peccats".

Lavons ell donà a Déu moltes gràcies e vench a mi molt juarsosament e, com se fou acostat a mi, demaní-li

fiu-li reverència e saludí'l ab paraules de Déu. E après que·l haguí saludat portà'm e mes-me dins aquella cova e dix-me:

"iO, Pannucio! e ¿com est ací vengut e per qual rahó?".

E com yo hoy que el me nomenà per mon nom, sens que jamés no·m havia vist ni·l conexia, coneguí que ell sabia lo meu nom per Sperit Sant. E yo responguí-li:

"Per tal com yo deman aquells qui són servidors de Déu, per ço que faça lurs obres e puixa ésser ajustat e companyat als seus mèrits".

E ladonchs yo demaní-li e diguí-li:

"Prech-te, servidor de Déu, que·m digues en qual temps venguist ací e com has nom".

Ladonchs ell me respòs e dix-me per aytals paraules.

"Frare, abans que vingués en aquest desert habitava en la terra de Tebayda, en un monestir en lo qual havia gran multitud de monges, ab los quals habitava e allí fehia obra de cistells".

"E, yo stant en aquell monestir e usant de la mia obra, vench temps en lo qual sdevench a la mia voluntat que stant

perdó e fiu-li reverència e saludí'l ab paraules de Déu. E après d'açò menà'm e mes-me dins aquella cova e dix-me:

"iO, Pannuci! e ¿com est tu vengut ací ni per qual rahó?".

E com jo hoy que ell me appellà per mon nom, sens que jamés no·m havia vist ni jo no·l conaxia, e viu que ell sabia lo meu nom per Spirit Sant. Jo li responguí:

"Per ço deman aquells qui són servidors de Déu que fassa les lurs obres e puixa ésser ajustat e companyat als lurs mèrits.

E lavons jo diguí-li:

"Prech-te, servidor de Déu, que·m digues en qual temps venguist ací e com te appellas per propi nom.

Lavons ell me respòs e dix-me axí:

"Frare, abans que vingués habitar en aquest desert jo habitava en la terra de Tebayda, en un monestir en lo qual havia gran multitud de monyos, ab los quals jo obrava cistells".

"E, jo stant en aquell monestir e fahent aquell lavor, seguís per temps que en la mia voluntat vench que stant yo

yo soletari vendria pus prest a conseguir la gràcia de Nostre Senyor Déu".

"E ixquí-me'n del monestir e aní-me'n en un loch, en lo qual no habitava persona alguna. E en aquel loch yo fiu una cella en la qual yo soletari habitava, e açò fehia desijant contínuament rebre de Déu major mercè e gràcia".

"E stant yo soletari en aquella cella fehia aquella obra que primer en lo mon vestit feya e usava de fer. Moltes companyes dels pobles de aquella comarca venien a mi, per rahó de aquella obra que yo usava de fer. E aquestes companyes molt més me donaven que no merexia de fer aquelles cistelles. Emperò yo no prevenia de ells altra cosa sinó tan solament allò que yo donava als pobres e als òrfens, per la amor de Déu".

"Ladonchs, per enveja del diable e per la sua malícia, lo qual és sembrador de tot mal, esdevench-se que una fembra vestida en àbit de religió vench a mi e pregà'm molt, ab gran instància e ab paraules piadoses, yo la volgués ab mi ensemps, en la mia cella, e que féssem companya".

solitari rebria la gràcia de Nostra Senyor Déu".

"E isquí'm del monastir e aní-me'n en un loch, en lo qual no habitava persona neguna. E en aquella part jo fiu una cella en la qual yo solitari habitava, e allò feya jo desiyant contínuament rebre de Déu major mercè e major gràcia".

"E stant jo solitari en aquella setlla exercitàvam en aquella obra que primer en lo monestir obrava, e moltes companyes dels pobles de aquella comarcha venien a mi, per rahó de aquella obra que yo usava e acostumava de fer. E donaven-me més que jo no merexia de fer les cistelles. Emperò jo no prenia d'ells altra cosa sinó tan solament allò que jo donava als pobres e als òrffens, per amor de Déu".

"Lavons, per enveja del diable e per la sua malícia, lo qual és sembrador de tot mal, sdavench-se que una fembre vestida en hàbits de religió vench a mi e pregà'm que molt era desijosa que jo la volgués rebre an ma companya. E açò ella·m dix ab gran instància e ab paraules piadoses e devotes, e que la volgués rebre en la mia cella, e que ensemps

"E après, per engany e enginy del diable, enemich mortal, vingué'm a consentir e a parrir dolor e tristor, e vengué'm a engenrar lo sutzeu e horreu peccat abominable de luxúria. E stigué'm contínuament en aquell vil sutzeu e horreu peccat un any quatre mesos".

"E après yo, mesquí peccador molt dolorós, acordí'm del juhí de Déu e del meu gran e hominable peccat e de la gran punició que yo sperava haver per lo meu peccat, si de aquell no fehia condigna¹ penitència. E diguí ladonchs a mi mateix, dins mon cor":

"iAy, mesquí! ¿què respondre o dir a tan alt e poderós senyor, com és Déu, de la mia vida e del meu defalliment, en lo qual he viscut e stat tan lonch temps?. ¿En quina manera aparré davant la cara de tan alt senyor e tant poderós jutge?".

"E encara diguí a mi mateix":

"iLevat, mesquí!. Fuig, apartat de aquest peccat en lo qual vius, car millor e pus profitosa cosa és a tu deixar e desemparar totes aquestes coses, e fogir al peccat, que no viure y star en aquest defalliment e viltat de luxúria".

stiguéssam en companya e féssam vida santa".

"Aprés, per engan e enginy del diable, vingué'm a consentir en lo sutze e vil peccat de la carn. E stiguem contínuament en aquell abominable e sutze e vilíssim peccat un any e quatre mesos".

"E après jo, mesquí e dolorós, recordí'm del juy de Déu e del abominable peccat e del mal guardó que jo devia haver per lo meu peccat. E diguí dins mon cor":

"iAy, mesquí! e ¿què diré ni respondré devant tan alt e tan poderós senyor, com és Nostre Senyor Déu, de la mia malvada vida e del meu deffalliment, en lo qual he viscut e estat tant lonch temps?. Oe ¿en quina manera aparré devant la cara de ten alt senyor e jutge?".

"E encara diguí a mi matex":

"iLevet, mesquí!. Scapa, e apartet e fuig de aquest peccat en lo qual vius, car millor e pus proffitosa cosa és a tu de lexar e desemparar totes coses, e fugir al peccat, que no viure e estar en aquest deffalliment e viltat de luxúria".

"E ladonchs, per la gràcia e pietat del Salvador Nostre Jesucrist, lexí e deseparí aquella cella e aquell peccat, e venguí-me'n en aquest desert, hon ara stich e habite".

"E trobí aquesta cova, e aquesta palmera e aquesta font, per gràcia de Déu, les quals coses són salut de la mia ànima e sustentació de la mia vida corporal".

"E aquesta palmera engendra e dóna cascun any dotze rames, e aquestes dotze rames¹ són plenes e abundants de dàtils, per tal manera que los dàtils de cascun ram abaste menjant en cascun dia per tot un mes, axí que lo fruyt de aquesta palmera és ma vianda e mon sosteniment de tot l'any".

"E Nostre Senyor Déu, per sa bonea, conforta e ajuda a mi en mos treballs e afanys. E les mies vestidures, com venguí en aquest loch e solitud, per temps hagueren fi e acabament de son ésser. E Nostre Senyor Déu, per sa bonea, ha fet créixer los pèls del meu cors en tal manera que cobre tots los meus membres corporals, segons que tu ara pots veure en mi".

"Lavons, per la gran pietat del Salvador Nostre Jhesucrist, lexí e abandoní e deseparí aquella cella e aquell peccat, e venguí-me'n en aquest desert, hon are stich e habite".

"E trobí aquesta cova, e aquesta palmera e aquesta font, per gràcia de Nostre Senyor, les quals coses són a salut de la mia ànima e sustentació del meu cors e vida corporal".

"E aquesta palmera dóna de ci cada any XII rams, e aquestes XII rams són complits de dàtils, en tal manera que los dàtils de cascun ram a mi baste al meu menjar, cascun dia menjant-ne, per tot un mes, axí que lo fruyt de aquella palmera és lo meu menjar per tot un any e és lo meu sosteniment".

"E Nostre Senyor, per sa bonesa, conforta e ajuda en mi per mos treballs e affanys. E les vestidures que jo vestia, com venguí en aquest loch, per temps agueran fi e acabament de son ésser. E Nostre Senyor Déu, per sa infinida bonesa, conforta e anima a mi en mos treballs e affanys, e ha fets créixer los pèls del meu cors en tal manera que cobren tots los meus membres corporals,

"Ell, que és senyor misericordiós, pacient, benigne e humil, e en tot aquest temps me ha sostengut de la sua gràcia, car dich-te ab veritat que trenta anys són passats e més que yo jamés no viu figura de pa material ni·l he menjat".

E yo Pannucio, hoint totes aquestes coses que·n deya aquell sant hom, meravellant-me molt de les coses que·m deya, que trenta anys no hagués menjat pa ni·l hagués vist, e demaní-li dient:

"Digues-me, servidor de Déu, com tu ací venguist no·t trobist en la tua voluntat e en lo teu cor".

Ell me respòs e dix-me:

"iO, hom de Déu!. Dich-te, en veritat, que com yo al començar fuy ací vengut fuy molt torbat e complit de tristor molt gran, e havia molt gran tristor e dolor de mos peccats. Era molt torbat per les grans tristors e angoixes, e per la flaquea que en mi era".

"E cahia en terra e, stant en terra, pregava Déu que partís de mi aquelles tristors e angoixes que staven en lo meu cor. E encara en veritat te dich que trenta anys ha passats e més que yo vixch e habite en aquest desert, e en aquest herm

segons que tu ara pots veure en mi".

"E ell, qui és senyor misericordiós e pacient, benigne e humil, en tots aquests temps me ha sostengut de la sua gran gràcia, car dich-te en veritat que XXX anys són passats e més que jo no viu figura de pa material ni·n he menjat".

E jo Pannuci, hoynt totes aquestas coses que·lo sant hom me recitava, meravellí'm molt del que ell rahonave, e jo altra vegada demaní-li dient:

"Digas-me, servidor de Déu, com tu venguist ací no·t torbist en la tua voluntat e en lo teu cor".

E ell me dix:

"iO, hom de Déu!. Dich-te, en veritat, que jo al començament que fuy ací vengut fuy molt torbat e complit de tristor molt gran, e havia soberga dolor dels peccats que havia fets. E era molt torbat per les grans tristors e angoxas, e flaquea que en mi havia".

"E caÿa en terra e, estant en terra, pregava a Déu que pertís de mi aquelles tristors e engoxes qui eran en lo meu cor. E encare te dich en veritat que XXX anys ha passats que jo habite en aquest desert e herm, en lo qual jo he soffertes moltes

e en aquest loch, en lo qual yo he sostengut moltes batalles e moltes tribulacions e turments de part del diable. E contínuament no cessava de pregar Déu que·m perdonàs mos peccats".

"Esdevench-se un dia que yo havia molt gran dolor e desplaer en lo meu cor, per los pecats e cayments que eren esdevençuts en lo meu cors, e moltes grans dolors que en lo meu cors sostenia per la malaltia del fetge".

"E un dia yo gití'm en terra, sperant ma fi e acabament de la mia vida. Y stant en tal manera aparech-me un hom molt resplandent, ab molt gran bellea, e pres-me per la mà e levà'm de terra e dix-me":

"Amich, ¿què has?".

"E yo responguí":

"Pare, sofrir dolor gran en lo cors per rahó del fetge".

"E ell dix-me":

"Mostra'm lo loch hon has la dolor".

"E yo mostrí-li lo loch. E ladonchs aquell hom, ab lo seu dit, obrí lo meu costat e tragué del meu cors lo fetge, qui era ple de molta podridura, e ell dix-me":

batalles e moltes tribulacions e turments de part del dimoni. E contínuament no cessava de pregar Nostre Senyor Déu que·m perdonàs mos peccats e deffalliments, e l'àngel de Déu tragé a mi lo fetge del meu costat e sanà'l-me, e après tornà'l-me en lo loch d'on l'avia tret en aquesta manera".

"Sdavench-se una vegada que jo havia molt gran dolor e desplaer en lo meu cor, per mos peccats e cahiments qui·m eran sdavenguts en lo meu cors, e sostenia per la malaltia del fetge".

"E un dia jo, gitat en terra, sperant fi e acabament de la mia vida, estant en tal manera aparech a mi l'àngel de Déu axí com un hom molt resplandent, ab molt gran bellea, e prec-me per la mà e levà'm de terra e dix-me":

"Amich, ¿què has?"

"E jo responguí":

"Pare, soffrir dolor gran en lo fetge".

"E ell dix-me":

"Mostre'm lo loch hon has la dolor".

"E jo mostrí-li lo loch e lavons aquell hom gloriós, ab lo seu dit, obrí lo meu costat e tragué'm lo fetge e mostrà'l-me, e jo viu que lo fetge era tot ple de

"No hages paor ni dubtes de aquesta malaltia que ja est guarit e bé".

"E axí com a bon metge o cyurgià tenia en la sua mà un rahor, ab lo qual obrí lo meu fetge e tragué de aquell la podridura que stava dins. E après torna'l de dins lo meu cors, e dix-me":

"Ja est guarit. D'ací avant prega a Déu e no vulles peccar".

"Dites aquestes paraules, davant los meus ulls, desaparech e de aquella fins ara yo no sentit en mi malaltia ni dolor alguna, ni tentació alguna, e ara stich aquí donant gràcies a Déu tot poderós. E tinch aquí aquesta palmera e aquesta font qui són rahó de la mia vida".

E ladonchs yo, Pannucio, après que haguí hoïdes totes aquestes paraules e coses, doní gràcies a Déu e diguí axí:

"iO, servidor de Déu!, molt alt prech-te que yo stigue e habite aquí ab tu".

E ell me dix:

"No poràs soferir les menaças e tentacions dels diables, perquè no convé que habites aquí".

E yo diguí-li:

podridura, e ell dix-me":

"No hages pahor ni dubta de aquesta malaltia que ja est guarit".

"E axí com a bon metge e cirurgià tenia en la sua mà un raor, ab lo qual ragué lo meu fetge, el obrí e-n tragué tota la podridura que-y era. E après torna'l-me dins lo cors, e dix-me":

"Ja est guarit. D'aquí avant prega a Déu e no vulles peccar".

"E ditas aquestas paraules desaparech davant los meus ulls, e de aquella ora fins ara jo no he sentida malaltia ni dolor alguna, e ara stich ací donant e retent gràcies a Déu tot poderós. E tinch ací aquesta palmera e aquesta font qui són sustentació de la mia vida".

E lavons com jo, Pannuci, haguí oydas totes aquestas coses, doní gràcies e lahors a Déu e diguí-li:

"iO, servidor de Déu molt alt!, prech-te que jo stiga e habite aquí ab tu".

E ell dix-me:

"Tu no puries sofferir les menasses e temptacions dels dimonis, perquè no convé que habites aquí".

E jo diguí-li:

"Prech-te, servidor de Déu, que digues com has nom".

E ell me dix que Thimoteu era son nom, e yo ladonchs gití'm en terra davant ell e diguí-li que pregàs Déu per mi, e que·m donàs la sua benedictió.

E lo sant Thimoteu respòs-me:

"iO, amich molt amat!, yo no só senyor, màs Jesucrist qui és senyor te do la sua benedictió e·t delliure de les tentacions dels demonis, e·t do carreres dretes perquè puixes ab alegria star e continuar en la companya dels sancts, axí com has començat".

E com ell hach dit açò dix:

"Vés-te'n en pau e membre't de mi en les tues sanctes oracions".

E, après que yo haguí rebuda la

"Prech-te, servidor de Déu, que·m digues com has nom".

E ell dix me que Thimoteu era son nom, e jo lavons gití'm en terra davant ell e diguí-li que pregàs Déu per mi, e que·m donars la sua benedichció.

E lo sant Thimoteu dix-me:

"iO, amich de Déu molt amat!, jo no só senyor, màs Jhesucrist qui és senyor do a tu la sua benedictió e·t desliura de las temptacions dels dimonis, e·t do carreras dretas perquè puxes ab alegria star e continuar en la companya dels sancts, axí com has comensat".

E com ell hac dit açò dix-me:

"Vés-te'n en pau e membre't de mi en les tues sanctes oracions".

Com lo benaventurat sant Pannussi per lo desert e pus aspre solitut, rebuda la benedictió del sant hom Thimoteu, caminà moltes jornades fins que trobà lo resplendent e luminós sant Onoffre, ahon la fi de son desig e camí prenia terma.

Aprés que yo haguí rebuda la

benedicció d'ell, començí ab alegria anar lo camí per lo desert.

E anava exalçant e loant Nostre Senyor Déu, qui·m volgué demostrar lo sant servent seu Thimoteu.

E après venguí en un desert en lo qual stiguí deu dies, e contínuament pensava ab gran contrició de cor en los meus pecats e deya axí mateix:

"¿Quina és la mia vida, o quina merçé yo rebré de Nostre Senyor com jamés no haja feta neguna bona obra?. ¡Ay de mi, mesquí!. Puix que neguna temptació no he vençuda, ¿quina merçé rebré del Senyor?. Car tot combatedor qui la temptació no vench jamés no rebrà corona ne guardó, car Déu no corona aquells qui no vençen de dins, e en les obres defora".

Aprés acabats dos dies trobí'm molt fort e aparellat de batalla, e començí anar per lo desert desijant, molt fortment, trobar e veure alguns servidors de Déu de aquells qui habiten en lo desert, e majorment aquells que yo tant desitjava veure per tal que·m recomanàs en les sues oracions.

benedicció del sant Thimoteu, començí ab gran alegria anar e caminar per lo desert.

E anava exalçant e loant Nostre Senyor Déu, perquè·m volch demostrar lo seu sant servent Thimoteu.

E après vinguí en un desert en lo qual stiguí X dies, e contínuament pençava ab gran contricció los meus pecats e deya a mi mateix:

"¿Quina és la mia vida e quina merçè rebré jo de Nostre Senyor Deu com jamés no hage feta neguna bona obra?. ¡Ay de mi, mesquí!, que neguna temptació no hage vensuda, ¿quina mercè rebré jo del Senyor?. Car tot combatedor qui la temptació no venç jamés no es coronat ni guardonat".

Aprés passats II dies trobí'm molt fort e apperellat de batallar e de treballar, e comensí anar per lo desert desijant molt fortment trobar e veura alguns servidors de Déu de aquells qui habitaven en lo desert, e majorment aquells que yo tant desiyava veure per tal que·m recomanars en lurs oracions.

E portava ab mi tant pa e tanta aygua que·m durà solament quatre dies. E après que fallí lo pa e aygua haguí molt gran defalliment, flaquea e dolor, en lo meu cor sentí gran congoixa.

E ladonchs, súbitament, rebí en mi la virtut de Déu e començí anar per lo camí dins lo desert per spay de quatre dies. E après fuy enujat del caminar per rahó de la gran fam que havia e, defallint-me lo sperit, cayguí en terra.

E ladonchs yo sperava fi e acabament de la mia vida, car sperava la mia mort. E viu en aquella hora prop de mi un hom molt spantable, lo qual stès la sua mà e posà-la sobre la mia boca e, tantost que ell hach tocat la mia boca, yo rebí virtut tan gran que lo meu cor e lo cors no sentia alguna tribulació ni afany.

E yo, tantost, leví'm de terra e començí anar mon camí molt cuytadament, mettent-me en la major spessura del desert, per lo qual desert yo aní per spay de altres quatre dies e nits.

E ladonchs dubtí en lo meu cor e començí de stendre les mies mans a Déu, e començí a fer oració. E súbitament yo viu aquell hom virtuós, lo qual havia més

E portava ab mi poch pa e poch aygua qui·m durà entro a IIII dies. E après que fallí lo pa e l'aygua aguí molt gran deffalliment, flaquea en lo meu cor, e gran congoxa.

E lavons rebí en mi la virtut de Déu e comansí anar per lo camí dins lo desert per spay de IIII dies. E après fuy las e viat del caminar per la gran fam que havia e, defallí'm lo meu spirit, cayguí en terra.

E lavons jo sperava fi e acabament de la mia vida, car sperava la mort. E viu de prop mi en aquella hora un hom molt bell e espaventable, lo qual stès la sua mà e posà-la sobre la mia bocha, e jo rebí virtut tan gran que lo meu cor e lo cors no sentien neguna tribulació ni negú affany.

E tantost, leví'm de terra e comansí anar mon camí molt juarsosament, metent¹-me en la major spessura del desert, e per aquell desert jo aní per spay de altres IIII dies e IIII nits.

E jo lavons duptí en lo meu cor e comensí a estendre les mies mans a Déu, e comensí a fer oració a Déu. E soptosament viu aquell hom virtuós, lo

la sua mà sobre la mia boca, qui vench a mi e prestament yo rebí virtut d'ell, en tal manera que fuy del tot guarit, e del lassament que en lo meu cors sostenia restí delliure.

E après aní set dies contínuament per terra molt aspra en lo pus pregon del desert. Al setè dia, anant yo per lo pus pregon del desert, viu un hom, lo qual era molt spantable de veure. E los cabells del seu cap eren molt larchs e blanchs, axí com a neu, e tenia lo seu cors tot nuu, que no tenia cobertura alguna sinó los cabells. Era de la cinta avall tot circuyt de fulles de arbres.

E, com yo viu que ell venia vers mi, haguí molt gran paor e temor. E com més se acostàs a mi fuy de major temor. E yo pugí-me'n sobre una gran pedra, que stava prop de mi, per lo dubte que havia que no fos algun home salvatge que·m volgués damnificar. E ell anà a la pedra en què yo stava e gità's a la ombra que fehia la pedra en què yo stava, per la gran calor del sol que feya. E après que fo gitat en terra a la ombra alçà lo cap e veu-me e dix-me:

qual havia mesa la sua mà sobra la mia bocha, e vench a mi e sobtosament jo rebí virtut de ell, en tal manera que fuy del tot guarit del lassament que en lo meu cors sostenia.

E après aní VII dies per terra molt aspre en lo pus pregont desert. E en lo setèn dia, jo caminant per aquest tan aspre desert, viu un hom, lo qual era molt spaventable a veure. E los cabells del seu cap eren molt lonchs e blanchs, axí com a neu, e tenia lo seu cors tot nuu, e no tenia cobertura neguna sinó los seus cabells. E era de la cinta avall tot circuhit de fulles de arbres.

E, com yo viu que ell venia envers mi, haguí molt gran pahor e temor. E quant més se acostàs a mi fuy pres de major temor. E pugí-me'n sobre una rocha, qui stave prop de mi, per lo gran dupte que aguí que no fos algun home salvatge o mal e que·m volgués devorar. E ell, arribat a la rocha sobra la qual jo stava, gità's a la ombra que aquella rocha feya, per la gran calor del sol. E après que ell se fou gitat a la ombre de la rocha alsà lo cap e viu a mi e dix-me:

"iO, hom de Déu!, devalla a mi e no hajes paor, que yo hom só axí com tu e semblant a tu, e ab tals passions com tu. Stich e habite en aquest desert per l'amor de Nostre Senyor Déu, e per salut de la mia ànima".

E com yo hoy aquestes paraules molt foren al meu cor agradables. E prestament yo devallí de la pedra e genollí'm davant los seus peus, demaní-li perdó e ell me dix:

"Levat fill, levat, que tu amich est de Déu e dels seus sants".

E, après que·m fuy levat, féu-me seure davant ell. E yo ladonchs preguí'l ab gran instància que el me digués lo seu nom, y ell me dix:

"Onofre és lo meu nom e sàpies, per cert, que setanta anys són passats que yo habite y stich en aquesta solitud. E só stat sostengut e ajudat de la gràcia e misericòrdia de Déu, e jamás dins aquests setanta anys no he vist ni figura de hom sinó ara a tu solament".

"E sàpies, per cert, que tu ets tremés ací per Nostre Senyor Déu per ço que dons sepultura al meu cors, e que la terra torne a la terra, axí com és ordenat

"iO, hom de Déu!, devalla a mi e no hages pahor, que jo hom só axí com tu e semblant a tu, e aytals passions he com tu. E stich e habite en aquest desert per la amor de Nostre Senyor Déu, e per salut de la mia ànima".

E com jo hoy aquestas paraules molt foren al meu cor agradables. E súbitament jo devallí de la rocha e genollí'm davant los seus peus, e demaní-li perdó. E ell dix-me:

"Fill, levat, que tu est amich de Nostre Senyor".

E, après que·m fuy levat, féu-me asseure davant ell. E jo lavons preguí'l ab gran instància que ell me digués lo seu nom, e ell dix-me:

"Onoffre és lo meu nom. Sàpies, per cert, que LXX anys són passats que jo habite en aquesta solitud. E só stat sostengut e ajudat de la gràcia de Déu e de la sua misericòrdia, e jamás dins aquests LXX anys no he vist hom ni figura de hom sinó ara tu".

"E sàpies, per cert, que tu est tramés ací per Nostre Senyor Déu per ço que dons sepultura al meu cors, e la terra torn a la terra, axí com és ordenat per

per Déu".

"E sàpies que en los primers temps, abans que yo aquí vengués, habitava en un monestir que havia nom Hermòpolim, en lo qual monestir habitaven tro a cent monges, entre los quals era una fe, un ajustament e una amor ab gran caritat".

"E molt gran pau de Jesucrist era entre ells. E havien-se los uns als altres ab molt gran humilitat e donaven-se loch los uns als altres en les coses que havien de parlar".

"E yo habitava ab ells e era de poca edat, e contínuament pensava en los studis, e en les paraules de les Santes Scriptures. E semblantment pensava de tenir la sancta fe de Jesucrist, axí com cové als bons cristians".

"E yo hoint parlar un dia una rahó molt maravellosa del benaventurat Helies com, per la sua humilitat e castidat que hach, era stat en lo desert coronat e consolat per Nostre Senyor Déu. E encara hoy més del benaventurat sant Johan Babtista, com stech e habità en lo desert tro que fon sabut e demostrat".

"E yo, ladonchs, demaní als monges

Déu.

"E sàpies que en lo primer temps, abans que jo en aquest desert vingués, habitava en un monastir qui havia nom Ariti, en lo qual havia entro a C monjos, entre los quals era una fe e un ajustament e una amor, ab gran caritat".

"E la pau de Jhesucrist era ab ells. E havien-se los uns als altres en molt gran reverència e ab gran humilitat e donaven-se los uns als altres en les coses que havien de parlar e fer reverència, ab caritat pura".

"E jo habitava ab ells e era de poca edat, e contínuament jo pensava en los studis e en les paraules de las Santas Scriptures. Semblantment, pensava de tenir la santa fe de Jhesucrist dretament, axí com cové als bons cristians".

"E hoy parlar jo a ells un dia rahó molt maravellosa del benaventurat Elyes com, per la sua humilitat e castedat que hac, era en lo desert conortat e consolat per Nostre Senyor Déu. E encara hoy més del benaventurat sant Johan Baptista, com stech e habità en lo desert fins que fou sabut e demostrat en Israhel".

"E jo, lavons, demaní als monges e

diguí-ls aquells qui habiten en lo desert en què eren pus perfets que nosaltres davant Déu. E ells respongueren-me e digueren":

"Nosaltres habitam ensemps e vehem-nos los uns als altres e ajustam-nos com volem parlar, e axí consolam-nos. E si algú de nosaltres és malalt és consolat de tots los altres monges. E com havem fam tantost nos donem ço que havem menester per a menjar e a beure. E tota cosa que·ns sia de necessitat tantost nos és donada".

"E per tal, aquells qui habiten en lo desert són pus nobles e pus perfets que nosaltres, qui habitam en les congregacions entre les gents, per ço com a aquells totes coses los defallen".

"E si aquells qui habiten en lo desert sdevé tribulacions o tentacions, o altres treballs e angústies de part del dimoni, allí no és trobat algú qui·ls acòrrega ni·ls do consolació. O en temps que han fam e set no han de què·s puguen socórrer ni ajudar, ans de totes aquestes coses han fretura".

diguí-ls aquells qui habiten en lo desert són pus perfets que nosaltres denant Déu. E ells respongueran e digueran a mi":

"Nosaltres habitam ensemps e vehem-nos los uns als altres e ajustam-nos ensemps quant volem parlar, e axí consolam-nos. E si algú de nosaltres és malalt és aconsolat de tots los altres monges. E com havem fam tantost nos es donat ço que havem mester per a menjar e a beure. E tota cosa que·ns sia de necessitat tantost nos és donada al devant".

"E per tal, aquells qui habiten en lo desert són pus nobles e perfets que nosaltres, qui habitam en les congregacions entre les genç, per ço que a aquells totes coses de aquestas los defallen".

"E si·ls sdavenan tribulacions o temptacions, o altres treballs e angústies de part dels dimonis, allí no és atrobat algú qui li do consolació. E en lo temps que han fam e set no han ni troben pa ni aygua de què·s puguen socórrer ni ajudar, abans de totes aquestes coses han fretura".

"E per ço, los qui en soledat dels aspres deserts habitar delliberen, en la divina temor, la torre de la sua vida fermament edifiquen. Ab faz, ab set, ab treballs e passions los seus treballats cossos tormenten, batallant esforçadament contra les cruels tentacions que·l enemich de natura humana los procurava y, ab spirituals armes, les cremants sagetes del infernal dimoni vencen".

"Perquè lo antich inventor de iniquitat e malícia contínuament studia enderrocar l'altitud dels edificis de virtuoses obres y retraure lurs passos dels sancts y bons exercicis, perquè en los perillosos laços de les mundanes conversacions los faça caure".

"E axí, l'omnipotent rey Déu y Senyor Nostre, qui jamás desempara als qui en la sua magestat segura sperança tenen, los arrea de invencibles armes de la sua divina potència. Perquè la força del inich príncep de tenebres no·ls puga noure, per hon ad aquells los celestials àngels sovint són tramesos, administrant-los ab les sues angèliques mans innumerables coses, per a la sua devota

"E com les lurs ànimas pren de lurs cossos los àngels de Déu los pren a carrera. Els servents e tots aquells qui vencran los desigs del cors o de la carn en aquesta vida, e mortificaran la sua carn, hauran gran guardó, e gran glòria e corona, la qual negú no porà stimar ne pençar per tal com aquella és la glòria que desigen haver e aconseguir los sancts de Déu, e són après a comprendre segons que diu Elies proffeta".

"Tots aquells que sostenan e sofferan per amor del senyor muden la sua fortaleza e vesten plomes, axí com àguilas, e com van no han fam, e com són cantants no han fret e les herbes del desert los són pus dolces que la mel, e com han temptacions e batalla del dimoni contra si alsen les lurs mans a Déu e lo senyor Jhesucrist. E piedós lo sadolla cascun dia e dalt dels cels los tramet ajuda e consolació. E venen los seus àngells e serveixen-los, e tots los consells e temptacions del dimoni lavons fugen, e protexen-se de aquells"

"E bé pot ésser fill aquest, car la sancta scriptura diu que Déu jamás desempare lo pobre e la paciència dels

vida necessàries, poant de la eleta pedra, qui és Jesús, saboroses aygues de inestimables gràcies".

"E axí és scrit que los qui, per la divina amor, sedejen en la celestial font de la divina misericòrdia, la sua encesa set apaguen y les verdes fulles de les collides herbes, com a dolça y suau bresca, gusten".

"E si, per ventura, ab ells algunes vegades lo enemich diable batalla, ab sforçat ànimo se leven, recorrent ab les mans plegades a les armes de la oració devota. Per hon tantost los és tramés celestial socors per a vençre tan infernada força".

Hoydes per mi, pobre Onofre, de aquells sants pares tan glorioses paraules començí a stojar en los archius de la mia pensa aquella gran felicitat y benaventura que en los regnes de Parahís attenyen aquells qui en aquesta val de misèria, per la divinal amor, enujosos treballs comporten.

Y contemplant en tan virtuosos pensaments, en la scura nit me partí del monestir e portí ab mi tant pa que bastar-

pobres jamés no perirà en lo dia del judici. E per tant, benaventurats són tots aquells qui fan la voluntat de Nostre Senyor Déu mentre que viuen sobre la terra, per tal com los àngels de Déu los servexen, els fan exalsça, els coronen, els donen consolacions".

E com jo hoy totes aquestes coses, stant ab aquells sants pares e altres bons documents semblants a aquests, e jo Onoffre, molt humilment, recullint totes aquestas coses en lo meu cor, e en la mia voluntat havia jo les lurs paraules pus dolces, més que la mel, car eran molt dretureras a servir Déu, axí com si jo fos posat en l'altra món.

E pensava en mi que ressemblas a la vida dels sants pares, e per ço, una nit, me pencí que·m isqués del monastir e

me pogués per a quatre jorns y, acompanyant a la divina providència los meus acompanyats passos, prenguí ma via. E comensí de anar per lo camí que pus dretament anava al desert.

E, mentre anava per lo camí, viu qui anava davant mi un hom resplendent com a foch, lo qual era molt espantable de veure. E com yo viu aquell haguí molt gran paor e espordiment e per la gran paor que yo havia començí a pensar qui me'n tornàs en lo monestir, de hon era partit, e que habitàs en lo monestir ab los altres.

Màs Nostre Senyor Déu tot poderós, qui vol que tots los hòmens sien salvats, no-m leixà acabar ni complir aquell meu pensament. E lavors tornà a mi aquell sanct hom molt replandent, qui anava davant mi, e appellà'm per mon nom, Onofre, dient:

"No hages por que yo só àngel de Déu que't só donat per guarda, del dia que naixquist fins ara e fins que hages de morir. E dich-te en veritat que per aquesta carrera que tu ara vas Déu és contínuament ab tu. Car és carrera de salut a tu davant Déu".

portí ab mi poch pans que-m bastaren a IIII dies e comensí anar per lo camí qui pus dretament anava al desert.

E, mentre anava per lo camí, viu qui anava davant mi un hom resplendent com a foch, lo qual era molt terrible e spaventable de veure. E com jo'l viu haguí molt gran pahor e spahordiment e comensí a pensar que me'n tornars al monestir, d'on era partit, e que no me'n partits ans habitars aquí ab los altres.

Màs lo senyor Déu tot poderós, qui vol que tots los hòmens sien fets sauls, no-m leixà acabar ni complir tal pensament. E lavors tornà aquell sant e gloriós e resplendent home, qui anava davant mi, e appellant-me per mon nom dix-me:

"Onoffre, no hages pahor que jo són l'àngel de Déu qui't són donat en guarda, del dia que nasquist fins al dia que has a morir. E dich-te ab veritat que per aquesta carrera que ara vas que lo senyor Déu és contínuament ab tu. La qual carrera és de salut devant Déu".

E ladonchs yo, stant enfortit e confortat per les paraules, seguí aquell àngel per aquell desert per spay de sis o set milles, e trobà'm una cova petita en la qual yo entrí. E trobí dins la cova un hom vell, servidor de Déu, e postrí'm davant los seus peus e preguí'l que fes oració a Déu per mi.

E après ell hac feta la oració dix-me:

"Fill, acosta't a mi.

E yo acostant-me a ell donà'm pau.

E après que ell me hach donada pau dix-me:

"Tu est mon fill, Onofre, obrador e igual de mi en lo servir de Déu, vine fill a mi e Déu sia ton defenedor en totes les tues obres".

E ladonchs yo aturí e stiguí ab ell set dies. E contínuament ell me mostrava dient-me aquelles coses que fehien ne obraven los sants pares qui staven en los deserts. E complits set dies dix-me:

"iO, fill Onofre, vine e segueix-me!.

E portar-te a un loch lo qual és ordenat e aparellat a tu per Nostre Senyor Déu, en lo qual Déu ha promès e manat que tu habites, per ço que faças a ell servir".

E jo lavons, stant enfortit e confortat per ses paraules, seguí aquell àngell per aquell desert per spay de LV milles, e trobí una cova petita en la qual jo entrí. E trobí dins un hom vell, servidor de Déu, e gití'm devant los seus peus e preguí'l que fahes oració a Déu per mi.

E après que ell hac feta oració dix-me:

"Fill, acosta't a mi.

E jo acostant-me a ell donà'm pau e dix-me:

"Tu est mon fill, Onoffre, obrador e igual ab mi en lo servir de Déu, vina fill a mi e Déu sia ton deffenedor e custodi en totes les tues obres".

E lavons jo·m aturí e stiguí ab ell VII dies. E contínuament ell me amostrava dient a mi aquellas coses que los sants pares feyen e mostraven en lo desert hon habitaven. E complits los VII dies dix-me:

"iO, fill Onoffre, vine e segueix-me!.

E menar-te en un loch lo qual és apperellat e ordonat a tu per Nostre Senyor Déu, en lo qual Nostre Senyor ha menat e promès que tu habites, per ço que fasses a ell servir".

E ladonchs ell se'n ix de la cova e yo anava'l seguint e anam per spay de quatre dies e nits. E al cinquè jorn arribam en lo desert appellat Calidiomea, hon havia una cella petita ab una palmera e una font d'aygua. Lavors lo vell girà's a mi e dix-me:

"Fill, aquesta cella és lo loch que Déu ha appellat per a ton habitat, e aquí cové a tu que habites".

E pres-me per la mà e més-me dins la cella, e stech ab mi en aquella cella trenta dies. E mostrà'm paraules santes e totes les obres dels sancts pares qui viuent habitaven en los deserts per servir Nostre Senyor Déu.

E yo demaní-li de quina terra era ni qual era son nom. E ell me dix que era de la província de Síria e que havia nom Hermeus, e pregà'm que fos tostemps membrant de Jesucrist, e aquell no's partí's de la mia memòria.

E complits los trenta dies partí's de mi e tornà-se'n en la sua cova. E de aquella hora avant, cascan any me visitava una vegada, e aquesta visitació tench fins tro que passà de aquesta vida. E après que fon mort yo soterrí lo seu cors

Lavons ell se isqué de la cova e jo anave après ell seguint-lo e anam per spay de IIII dies e nits. E trobam coves petites en mig de les quals estava una cella petita e una palmera e una font d'aygua molt clara. E lavons lo vell Hermens girà's a mi e dix-me:

"Fill, aquesta cella és lo loch lo qual Déu ha aperellat ha habitat a tu, e aquí cové que tu habites".

E pres-me per la mà e més-me dins la cella petita, e stech ab mi en aquella cella XXX dies. E mostrà'm paraules santes e totes les obres que fahien los sancts pares qui vivien en los deserts per servir Nostre Senyor Déu.

E jo demaní-li de qual linatge era ni qual era son nom. E dix-me que era de linatge de Syria e que havia nom Hermens, e pregà'm que tostemps fos membrant de Jhesucrist, e que no's partirs de la mia memòria.

E complits los XXX dies tornà-se'n en la sua cova. E de aquella hora avant, cascan any me visitava una vegada, e aquesta visitació contínuament tench fins que passà d'esta vida. E com fou mort jo soterrí lo seu cors devant la mia cella.

davant la mia cella.

E com totes aquestes coses me hach dites e recomptades yo li demaní:

"Pare sant, prech-te que·m digues de puix que habites en aquest desert si has hagudes algunes temptacions".

E ell me respòs:

"Sàpies, fill meu mol amat, que moltes tentacions e moltes dolors e angústies he sofertes e sostengudes, per les quals venia en punt desesperar e demanava la mort".

"Emperò la ajuda de Nostre Senyor Déu ha sostenguda la mia ànima nedeada e la ha delliurada e confortada en aquelles tentacions e afanys e treballs. E les vestidures que yo vestia per temps defalliren e foren apartades de mi e romanguí tot nuu. He sofert molt gran fret e gran calor del sol en lo meu cors".

"E lo meu Senyor Jesucrist, piadós e misericordiós, vehent-me soffrir totes aquestes coses, posà e més molt gran paciència sobre mi. E los cabells del meu cap cobriren lo meu cors e defené-lo de fret e de calor, segons que tu pots ara veure".

E com totes aquestas coses me hach dites e recomptades jo li demaní:

"Pare sant, prech-te que·m digues des que habites en aquest desert has hagudes temptacions".

E ell me respòs:

"Sàpies, fill meu mol amat, que moltes temptacions e moltes dolors he soffertes e sostengudas, per les quals moltes vegades venie en punt de desesperació, demanat la mort".

"Emperò la ajuda de Nostre Senyor Déu ha sostenguda la mia ànima confortada e neta de aquelles temptacions e afanys. E les vestidures que jo vestia per temps me falliren e foren-me apartades e romanguí tot nuu. E he soffert molt gran fret e gran calor en lo meu cors".

"E lo meu Senyor Jesucrist, piadós e misericordiós, vehent-me sufferir totes aquestas coses, posà e més en mi molta paciència. E los cabells del meu cap cobriren lo meu cors de fret e de calor, segons que tu pots ara veure".

"E lo meu Senyor piadós tramet lo seu àngel, lo qual cascun dia me portà lo pa que a mi és necessari y ab mesura me donà l'aygua. E los primers trenta anys, après que del monestir fuy partit, no menge pa ni altra cosa sinó tan solament les herbes que en lo desert naixen e bevia l'aygua mesurada molt poca".

"E los altres trenta anys que segueixen visità'm cascun dia e nit lo meu Senyor Jesucrist que passí e soffrí totes aquestes e altres tribulacions, havent ferma fe y sperança en lo seu adjutori, tostemps ha hauda de misericòrdia e pietat".

"Que les herbes de la muntanya que yo menjava me eren pus dolces que la mel, moltes vegades recordant-me de aquella paraula que dix-me lo meu Senyor Jesucrist":

"No tan solament viu hom de sol pa material ans viu hom per la paraula de Déu, la qual és vianda celestial".

"E axí, fill Pannucio, aquell qui compleix la voluntat de Déu troba mercé e misericòrdia davant ell, e diu en lo seu sanct Evangeli":

"No vullau pensar en aquelles coses

"E lo meu senyor Déu e pare piedós tramet lo seu àngel lo qual me portà cascun dia pa e aygua que a mi és de necessitat. E los primers XXX anys, après que del monestir fuy partit, no mengí pa ne altra cosa sinó tan solament herbes, les qui en lo desert naxien e bevia l'aygua a mesura molt poca".

"E los XXX anys següents, que ara se complexen, visità'm Déu cascun dia, e vehent e pensant lo meu Senyor Jhesucrist que jo sofferia totes aquestas temptacions e tribulacions, havent ferma sperança en lo seu adjutori, tostemps ha hagudas de mi misericòrdia e pietat".

"E les herbes de la muntanya que jo menjave eren pus dolces que la mel, e contínuament me recordava de la paraula del Senyor qui diu":

"No tan solament viu hom de sol pa material ans viu de la paraula de Déu, la qual és vianda celestial".

"E axí fill meu, Pannuci, aquell qui complex la voluntat de Déu troba mercè e misericòrdia davant ell, e diu lo senyor en l'Avangeli":

"No vullau pensar en aquelles coses

que haureu a menjar ne a beure, car lo Vostre Pare celestial sab totes aquelles coses que havem mester. Per tal, vullan primerament demanar lo regne de Déu e la sua justícia, e après totes les altres coses vos seran donades".

E hoynt yo, Pannucio, totes aquestes coses que·m deÿa aquell sant pare Onofre diguí-li:

"Digues-me pare, en lo dia del sant diumenge e en les altres sanctes festes, ¿de hon te era donat per combregar lo preciós cors de Jesuchrist?".

E ell lavors respòs:

"Sàpies fill que cert que l'àngel de Déu ve a mi, lo qual me porta lo consagrat cors de Jesucrist. E no tan solament a mi màs encara a tots aquells que habiten en aquesta solitud. E com han rebut lo preciós cors de Jesucrist resten tan complits de la gràcia del Sanct Spirit que de allí avant ni fam ni set, ni fret ni calor, ni altra dolor per gran que sia, no·ls sembla fatigosa".

"E si alguna vegada als sants qui la vida hermitana segueixen los ve desig de veure algun home o de altra mundanal

que haveu a menjar ni a beura, car lo vostra pare sap totes aquellas coses que us fan mester. Per tal, demenau primerament lo regna de Déu e la sua justícia, e après totes aquestas altres coses vos seran donades".

E hoynt jo Pannuci totes aquestas coses que·m deÿa aquell sant pare Onoffre diguí-li:

"Digues-me, pare Honoffre, en lo dia del diumenge e en les altres festes, ¿de hon te era donat per combregar lo preciós cors de Jhesuchrist?".

E ell lavons me respòs:

"Sàpies per cert fill que l'àngel de Déu ve a mi, lo qual me comunica lo cors e la sanch de Nostre Senyor Jhesucrist. E no tan solament a mi màs a tots aquells qui habiten en aquesta solitud. E com han rebut lo preciós cors de Jhesucrist són complits del Spirit Sant e d'allí avant no han fam ni set, ni fret ni calor, ni senten alguna altra dolor per ço com ja primerament passaren e sostingueran moltes temptacions e tribulacions".

"E com algú de aquells desige veure coses celestials és pres e rebut per los àngels de Paradís e veen tota la glòria

glòria, en continent, són per lo sanct àngel portats en Paradís, e aquí, contemplant les ànimes dels benaventurats sants ab la gran multitud dels àngels, resten complidament saciats de lurs desigs, de hon resten tan fervents e inflamats en lo servir de Jesucrist que tota lur pensa, tot lur studi e forces no és altre sinó com, seguint lur bona empresa, puixen fer obres que a la magestat divina sien acceptes, per hon sien fets dignes de possehir aquella beatitud eterna que als servidors de Nostre Senyor Déu stà aparellada".

E com lo benaventurat sant Onofre hach parlat ab mi totes aquelles coses, dix-me:

"Anem fill ab temps".

E yo hoint aquelles paraules tan dolçes e tant santes de sant Onofre, tota fam, tota set e tota angústia que havia soffert en lo desert, súbitament, per mi fon oblidada.

dels sants de Déu. E com ells han vistes en lurs pences totes aquestas coses la longuesa de lur vida e aquest món los sembla un punt en comparació del repós celestial. E lavons obliden e menypresen totes tribulacions e engústies que debans havien hagudas. Aquestas són les obres dels sants e les carreras menant a Déu".

E lo benaventurat Onofre hac parlat ab mi totes aquestas coses, dix-me:

"Anem, fill, anem ensemps".

E jo hoynt aquellas paraules tan dolçes e tant santes del gloriós Onofre, tota fam e tota set e tota angústia que havia sofferta en lo desert, tantost, la oblidí.

E lavons jo li diguí:

"O pare, benaventurat són jo puscha meresch parlar ab tal servidor de Déu com tu est".

E lo gloriós sanct dix:

"Segueix-me".

E yo seguí'l. E com haguem anat per spay de tres milles trobam una cella e una palmera que stava davant la cella. E lavors lo benaventurat sant Onofre començà a cantar a Déu fehent oració. E com hach acabada la oració yo responguí amén.

E aquell dia era hora que·s volia pondre lo sol, e viu en mig de aquella cella un pa e un cànter. E Honofre dix-me:

"Fill, Pannucio, menja de aquest pa e beu de aquesta aygua que stà davant tu, car yo veig e conech que tu stàs molt enujat e has fam e set".

Yo responguí:

"Sàpies, pare, que yo no menjaré ni beuré si tu no menjes".

E après que yo·l haguí pregat que menjàs ell benehí aquell pa, segons que és de costuma de les ànimes religioses, e après dix-me:

"Menja de aquest pa que Déu nos ha tramés, car dich-te que cascun dia me tramet Nostre Senyor mig pa e ara, per tu fill Pannucio, ha'ns tremés un pa tot sancer".

E jo ditas aquestas paraules seguí lo sant de Déu e aní après ell. E com haguem anat per spay de III milles trobam una cella e una palmera que stava davant la setlla. E lavors lo benaventurat Honofre començà a cantar a Déu fahent oració. E com hac acabada la oració jo responguí amén.

E era aquella hora que·lo sol se declinava a la posta, e jo viu en mig de la cella un pa e un cànter de aygua. E dix sant Onofre a mi:

"Mon fill Pannuci, menja de aquest pa e beu de aquesta aygua qui stà davant tu, car jo veig e conech que tu est molt lase e cansat e has fam e set".

E jo responguí:

"Sàpies pare que jo no menjaré ni beuré si tu no menges".

E après que jo·l aguí pregat que menjars ell beney aquell pa, segons que és de costuma dels religiosos, e dix:

"Menya de aquest pa que Déu nos ha tramés, car dich-te que cascun dia Nostre Senyor me'n envia mig e ara, per tu fill Pannuci, Déu n'a tramés hu tot complit".

E après que haguem menjat tant com nos era menester començam de cantar e fer oració a Déu. E axí stiguem tota aquella nit fehent oració fins que fon dia.

E a cap de un poc yo viiu a aquell sant beneyt Onofre la cara tota mudada e groga. E com yo·l viuu axí demudat fuy molt spantat. E lavors ell me dix:

"O, servidor de Déu, no vulles haver paor, màs sies fort y stà aparellat, car sàpies que per açò te ha tramés a mi Déu, per tal que lo meu cors metes dejús la terra".

"E sàpies que huy en aquest dia la mia ànima exirà del cargre del meu cors e irà a aquell repòs perdurable. E sàpies, Pannucio, que huy són onze dies del mes de juny, segons los romans, e tu fill Pannucio, com seràs tornat en Egypte,

E après que haguem menjat de aquell pa fom tots complits e començam a cantar e fer oració a Déu. E axí stiguem tota aquella nit fahent oració a Déu entro que fou dia clar.

De les coses que seguiren, ans que lo benaventurat Honofre passàs de aquesta vida, recita en lo següent capítol lo gloriós amich seu Pannuci.

Al cap de un poch jo viuu aquell benaventurat pare servidor de Déu, Onofre, la cara sua tota mudada e groga. E com jo·l viuu axí mudat fuy molt spaordit. E lavors ell me dix:

"O, servidor de Déu e bon amich, no vulles haver pahor, màs sies fort e constant e stà apperellat, car sàpies que per açò te a tremés a mi Nostra Senyor, per tal que metes lo meu cors dejús la terra".

"E sàpies que huy en aquest dia la mia ànima exirà del meu càrrec, ço és del meu cors, e irà al repòs perdurable. E sàpies Pannuci que són vuy XI dies del mes de juny e segons los romans lo XI lo XI dies del dit mes. E tu Pannuci, com

digues als frares e a tots los fells cristians que façen memòria e remembrança de mi".

"Car sàpies que aquesta gràcia demaní a Nostre Senyor Déu, la qual per ell me és estada atorgada, que qualsevol que fes memòria e remembrança de mi, o scrivís libre de la mia vida en remembrança mia, que Nostre Senyor Déu li perdonaria tots los peccats".

"E qualsevol qui farà aquestes coses que yo t-e dites pregaré a Déu que li perdó tots sos pecats. E com la sua ànima exirà del cors serà sens peccat, axí com si lavors fos nat del ventre de la sua mare".

E yo, Pannucio, responguí dient:

"O, pare Honofre, digues-me si algú serà pobre e no porà donar per reverència tua oferta ne almoyna, ¿què serà de aquell?".

E sant Honofre respòs:

"Qualsevol pobre que no tindrà sinó una poca d'aygua y aquella darà, per honor e reverència de Déu e de mi, aquella mateixa gràcia aconseguirà de Jesuchrist Salvador Nostre, car axí per ell indubtdament me-s stat permès".

seràs tornat en Egipte, preyca e digues als nostres frares e a tots los fahels cristians que fassen memòria e remembrança de mi.

"Car sàpies que aquesta gràcia demaní a Nostra Senyor Déu, em és stada atorgada, ço és, que qualsevol persona qui farà memòria o remembrança de mi, o offerirà alguna cosa o darà almoyna per amor de Déu e de mi, o scriurà libre de la mia vida en la mia remembrança mia, que Nostre Senyor Déu li perdonarà tots los peccats. E com la sua ànima exirà del seu cors serà sens peccat, axí com si lavons fos nada del ventra de la sua mara".

E jo lavons Pannuci responguí dient:

"O, pare Onoffre, e si algú serà tant pobre que no puscha donar almoyna ni fer oferta per honor e reverència tua, ¿què serà de aquell?".

E sant Honoffre respòs:

"Qualsevol pobre qui no offerrà sinó una poca d'aygua e aquella darà, per honor e reverència de Déu e de mi, aquella matexa gràcia aconseguirà del Nostre Salvador Jesuchrist, car axí me-s atorgat per lo senyor tot poderós".

E dites per sant Onofre aquestes paraules, stant agenollat en terra ab les mans juntes, alçant los ulls al cel, féu oració a Nostre Senyor Déu en aytal manera.

Oració

O, molt alt e poderós Senyor, lo qual ninguna persona en aquest món pot ab ulls corporals veure, lo poder del qual hom no poria pensar, la glòria del qual és inefable, e la misericòrdia del qual és sens fi.

A Tu, Senyor, ador. A Tu, Senyor, beneesch. A Tu, Senyor, lou. A Tu, Senyor, suplique y pregue. Lo qual yo he amat y tal. Senyor, puix cride a Tu, hoges-me, car senyor est molt gran, per ço Senyor t·e servit y serviré, e t·e loat y loaré ab la mia ànima, car Tu prengüst guarda de la mia humilitat e posist guarda als meus peus.

E per ço, Senyor, defensa'm del enemich diable e vinga sobre mi la tua misericòrdia, car la mia ànima stà molt tribulada, ara que exir vol del meu cors. E prech-te, Senyor, que lo diable no·m apareixca ni·m sia contrari, ni·l veja, ni·m

E dites lo gloriós sant Honoffre totes aquestas coses, stant agenollat en terra ab les mans junctes, alçà los ulls al cel e féu oració per aytal manera.

La oració

O Senyor molt alt, lo qual ninguna persona de aquest món no pot ab los ulls corporals veure, lo poder del qual hom no poria pençar, la glòria del qual és honorable, e la misericòrdia del qual és sens fi.

A Tu, Senyor, prech, e a Tu, lou, e a Tu, beneesch. Lo qual he amat e seguit del dia que fuy nat entró ara, e per tal Senyor pus jo crit a Tu, oges-me, senyor molt gran, per ço Senyor te exalsaré e loaré ab la mia ànima, car Tu prengüst guarda de la mia humilitat, ara m'as amenat en lo poder del meu enemich, más Tu Senyor posist los meus peus en loch molt segur.

E ara, Senyor, deffence'm del meu enemich per lo teu sant poder e vinga sobre mi la tua misericòrdia, car la mia ànima és molt treballada. E prech-te, Senyor, que com la mia ànima exirà del meu cors que lo dimoni no·m aparega,

vinga davant.

O, Senyor, hages mercé de mi, per tal que aquella serpent cruel e mala no·m puga en res noure, e que la mia ànima no veja aquelles scuredats e infernals figures, les quals són molt horribles.

Supplich-te, Senyor, que Tu la rebes ab los teus sants àngels, qui són complits de pau. E aquella, per ta infinida pietat y misericòrdia, vulles col·locar en la tua sancta e per tostemps duradora glòria.

Encara Senyor te demane e supplique, per la tua pietat e misericòrdia, que hages mercé de mi e del teu poble cristià, e que hoges les lurs pregàries, e que perdones tots los peccats de aquells qui faran festa e memòria de mi, o faran oferta per la mia honor e per reverència del teu nom, o donaran a menjar a algun pobre de ço de lur propri. Que Tu, Senyor, los hoges quand ells a Tu recorran, els perdones tots lurs peccats.

Encara, Senyor, si alguna persona starà en alguna angústia, axí com de presons e de altres tribulacions, o en ira de senyor o de jutge o de altra persona, e

ni·m sia contrari, ni·l vege, ni·m detinga en loch de tenebres.

O, Senyor, hages mercè de mi, per tal que aquella serpent cruel e mala no vinga contra mi e que no veja la mia ànima aquelles scuredats e figuras dels dimonis, los quals són de molt gran crueltat e terribilitat de veure.

Más prech-te, Senyor, que la rebes ab los teus sants àngells, qui són complits de pau. E la vulles metre en aquell loch hon ha repòs perdurablement, car Tu Senyor est e seràs beneyt per tostemps.

Encare Senyor te deman e·t prech, per la tua pietat e per la tua infinida misericòrdia, que hages mercè de mi e de ton poble cristià, e que oges les lurs pregàries, e que vulles perdonar tots los peccats a tots aquells qui faran festa e memòria de mi, e faran oferta per la mia honor e laor e per reverència del meu nom, e donaran a algun pobre de ço de lur propri. Que Tu, Senyor, lo oges quant ells te appellaran, els perdones lurs peccats.

Encara, Senyor, si alguns estaran en angústias de càrcer o presons, o ira de senyor o de jutge, e a Tu cridaran dient:

a Tu cridarà e invocant dirà:

"O, Senyor, Déu tot poderós, per los mèrits del teu humil servidor Onofre, hages mercé de mi".

"Prech-te, Senyor, que sens triga alguna hojes lurs pregàries, els compleixques lurs peticions, car Tu, Senyor, est beneyt e loable per tostemps".

Amén.

E quand lo benaventurat sant Onofre hach dites totes aquestes paraules yo, Pannucio, acostí'm a ell e postrí'm davant ell, als seus peus, ab moltes làgremes, e plorant diguí-li:

"O, pare meu, si a Déu e a tu plau volria habitar en aquest loch hon tu has habitat e ara habites y stàs".

Ell me respòs e dix-me:

"No est tu tramés per ço que habites ni stignes ací, màs per ço la alegria als servents de Déu qui habiten en los deserts, axí com alegrist a mi en la tua venguda, en donar al meu cors sepultura e cobriment de terra, axí com és stat ordenat per Nostre Senyor Déu".

"Màs tu torna-te'n en Egipte e preyca e digues als feels cristians totes aquelles coses que has vistes ni hoïdes en

"O, Senyor, Déu tot poderós, per los mèrits del teu humil servidor Onoffre, hages mercé de mi".

"Prech-te, Senyor, que sens triga alguna oges les lurs pregàries e oracions, els complexas les lurs demandes, car Tu, Senyor, est beneyt e loable per tostemps".

Amén.

E com lo benaventurat Onoffre hach dites aquestas paraules jo Pannuci me gití denant los seus peus, ab moltes làgremes, e plorant diguí-li:

"O, pare meu, si a Déu plau e a tu jo volria habitar en aquest loch hon tu has habitat e ara habites".

E ell me respòs e-m dix:

"No est tu tramés per stignes ací, màs per ço que dons alagria als servents de Déu qui habiten en los deserts, axí bé com alegrist a mi en la tua venguda, e donar al meu cors cepultura e coberssió de terra, axí com és ordenat per Nostre Senyor Déu".

"Màs torna-te'n tu en Egipte e preyca a les companyes totes aquellas coses que has vistes ni hoydes en lo

lo desert, per ço que tu semblament¹ t'est atrobat y vist ab los sants en la glòria de Deu Senyor Nostre. Reconta totes aquestes coses a tots los sants, monges, e hermitans e altres persones per tal que fagen tots memòria de mi".

E yo Pannucio, plorant, li diguí:

"O, pare Honofre, deman-te per lo Senyor poderós, per lo qual tu has turmentat la tua carn, que tu·m beneixques e que·t membre de mi com seràs en la glòria de Déu, la qual te és donada e atorgada de part de Déu".

E sant Onofre respòs dient:

"Déus totpoderós, qui vol que tots los hòmens sien salvats e vinguen a conexença de la veritat, aquell sia lo teu defenedor e·t deliure dels perills d'aquest món e tentacions del diable. E la benedició del Pare, e del Fill e del Sanct Sperit sia sobre tu. Amén".

desert. E per ço que tu encare sies atrobat e vist en los sants en glòria, recompta totes aquestes coses que has vistes e hoydes de tots los sants, monges, hermitans e altres persones, per tal que fassen tots memòria e recordança de mi".

E jo Pannuci diguí-li altra vegada axí:

"O, pare Onofre, deman-te per lo Senyor poderós, per lo qual tu has turmentada la tua carn, que tu·m beneescas e que·t membre quant seràs en la glòria de Déu, la qual te és ja atorgada".

E sant Onofre me respòs dient que:

"Déus tot poderós vol que tots los hòmens sien fets salves e vinguen a la conexença de la veritat, e aquell sia lo teu deffanador e guardador e·t desliure de tots los perills de aquest món e de las temptacions del dimoni. E la benedició del Pare, e del Fill e del Sant Sperit sia ab tu. Amén".

Aprés que Sant Onofre hach dites aquestes paraules jamés pus no parla. E yo lavors leví'm de peus e viu la sua cara axí com a foch, molt resplendent. E tenia les mans juntes e los ulls vers lo cel, en tal manera que yo no hoya paraula que ell digués. E, après que li haguí besades les mans e los peus, sentí en mi una odor de Paradís, molt suau e gloriosa.

E en aquella hora yo viu que's féu gran turbació en la ayre e brogit molt spantable. E per lo gran spaordiment que haguí de aquestes coses cayguí en terra smortit. E, axí stant, yo viu que lo cel se obrí e viu grans companyes de àngels, que pujaven e devallaven del cel davant lo cors de sant Onofre, qui en l'ayre cantaven molt melodioses e plasent laors de gran alegria.

Ací recita lo benaventurat sant Pannuci del gloriós sant Honoffre quant passà d'aquesta vida, e les maravellas grans que lo Senyor demostrà abans e après de la sua gloriosa fi, e com II salvatges leons li ajudaren en la sepultura.

Aprés que Sant Onofre hac dites totes aquestas coses no parlà pus. E jo lavons leví'm de peus e viu la sua cara axí com a foch, molt resplendent. E tenia les mans juntas e los ulls envers lo cel, e molt bax feya oració en tal manera que no hoya paraula que ell digués. E besí-li los peus, e besant-los jo sentí en mi una odor de Paradís, molt suau e gloriosa.

E en aquella ora jo viu que's féu gran turbació e brogit en l'ayre molt spaventable. E per lo gran spahordiment que jo haguí de aquestas coses cayguí en terra mig smortit. E, axí stant, jo viu que lo cel se obrí e viu grans companyes d'àngels, què muntaven e devellaven del cel davant lo sant baró Onoffre, e hoy veus qui cantaven en l'ayre càntichs molt melodiosos e plasents e lahors de gran alegria.

E viu star entorn del cors àngels ab encensers en lurs mans encensant lo cors.

E hoy una veu dient:

"O, ànima de pau, vine a mi per tal que·t col·loque en lo repòs de Paradís, car ab voluntat me amist".

E súbitament yo viu en aquella hora que foren uberts los cels e Nostre Senyor Jesucrist rebé la sancta ànima de nostre pare Onofre, ab gran multitud de àngels cantant gloriosos cants e fehent celestial alegria.

E après que yo haguí vistes totes aquestes coses leví'm de peus e torní en mon recort e toquí ab les mans los sants peus del cors del sanct, qui staven encara calents. E tot lo seu cors resplandia axí com raigs de sol. E yo en aquella hora començí a dir en mon cor ¿què faré que no he ab què cave la terra per fer la fossa, ne ab què soterrar puixa lo sant cors?.

E yo stant axí viu, per voluntat de Déu, dos leons qui vengueren e adoraren lo sant cors, e leparen-li los peus ab les

E viu star, entorn del cors de sant Onofre, cors de àngels ab encersers en lurs mans encensant lo sant cors. E una veu dix:

"O, ànima de pau, vina a mi per tal que·t meta en lo repòs de Paradís, lo qual has amat ab pura voluntat".

E soptosament en aquesta hora jo viu per la ubertura del cel Nostre Senyor Jhesucrist qui pres la santa ànima del nostre pare Onofre, ab gran multitud e infinida companya de àngels, cantant gloriosos càntichs e gloriosa celestial companya e alagria, e més-la en la celestial glòria.

E après que haguí vistes totes aquestes coses leví'm de peus e torní en mon recort e toquí ab les mies mans los sants peus de aquell sant cors e estaven encare blancs e calents. E tot lo seu cors resplandia axí com a raigs del sol. E jo en aquella hora començí a dir en mon cor ¿què faré que no he ab què cave la terra per fer la fossa en què soterra aquest sant cors?.

E jo stant per tal manera pensant viu, per volentat de Déu, II lehons qui vingueran e adoraren aquell sant cors, e

lengües. E, après de açò, ells se seguieren e-s planyen de la mort de aquell¹ qui moltes vegades lo havien hagut axí com a companyó en aquella solitud, e ab mi ensemps ploraven e fehien son dol.

E après que yo haguí molt plorat e feta oració, stant agenollat en terra, leví de peus e acostí'm als leons e diguí'ls tals paraules:

"Yo só cert que tots los hòmens fan servey a Déu, e encara per los animals és temut e servit e dóna a tots sperit de vida. E per tal, vosaltres leons, sou açí venguts perquè, ab vostra ajuda ab mi ensemps, soterrem e honrem aquest sanct cors. E, de part del creador e salvador de totes les coses, vos man que-us leveu e que ab mi ensemps façau ço perquè sou açí venguts".

E dit açò prenguí un bordó que tenia e senyalí en terra, defora la cova, lo loch hon devia ésser la fossa e sepultura. E tantost, los leons començaren ab lurs ungles a cavar la terra molt fortment e a gran pressa. E yo despollí'm la vestidura que tenia e emboliqué en aquella aquell

leparen-li los seus peus ab les lurs lenguas. E, après de assò, ells stiguieran aquí e-gitaren-se prop lo cors, donant a entendra que ells se planyen de la mort de aquell lo qual moltes vegades l'avian hagut per companyó en aquella solitud, e ab mi ensemps ploraren e feyan gran dol.

E après que jo aguí molt plorat e feta oració, stant agenollat en terra, leví'm de peus e acostí'm als dits leons e diguí aytals paraules:

"Jo só sert que tots los hòmens fan algun servir a Déu, e encara per los animals és temut e servit e dóna a tots spirit de vida. E per tal, vosaltros lehons, sou ací venguts que ab vosaltres e ab mi ensemps, donem cepultura en aquest sant cors. E man-vos, de part del salvador e creador de totes les coses, que fassau lo per què sou ací venguts".

Lavons jo prenguí un bordó que tenia e senyalí en terra, deffora la cova, lo loch hon devia ésser la cepultura. E tantost los leons comensaren a cavar la terra ab les unglas molt juarsosament e fort. E jo despullí'm la vestidura que tenia e enbolquí'l en aquella aquell sant cors e

sant cors e besí-li los peus. E après posí'l en la fossa que los dos leons havien feta.

E com hagueren soterrat lo cors los dos leons se humiliaren en terra e partiren-se de aquí, e anaren al desert de hon eren venguts.

E a poch instant que lo cors sant fon soterrat caygué e-s féu tota aquella cella pols e també caygué la palmera. E yo veent tot açò fuy comprés de molta gran paor e començí a¹ plorar. E yo stant axí plorant e ab gran tristor aparech-me un àngel dix-me:

"No vulles plorar Pannucio, ans hages en tu gran alegria e molt gran plaer per tal com tu est stat digne de veure tan glorioses e celestials maravelles. E hix de ací e vés-te'n en Egypte e preyca e digues totes les coses que has vistes e hoïdes, axí com te dix aquell nostre amich Onofre, e Nostre Senyor Jesucrist te endreçarà e-t farà sanct en la sua glòria, per la sua pietat, e haurà mercé de tu, e tostemps te endreçarà en tos camins".

E après que l'àngel me hach dites aquestes coses ell desaparech e yo

besí-li los peus. E après metí'l en la fossa que los lehons havien feta.

E com haguem soterrat lo cors los II lehons se humiliaren fins en terra e après se partiren de aquí, e tornaren-se'n en lo desert d'on eran venguts.

E a poch stant que lo cors fou soterrat caygué tota aquella cella hon aquell sant hon havia habitat, e per semblant caygué la palmera. E jo vehent tot açò fuy comprés de molta gran pahor e tristor e comensí a plorar. E stant jo axí plorant e comprés de gran tristor aparech-me un àngel e dix-me:

"No vulles plorar Pannuci, ans hages en tu matex gran alegria e plaher per tal com tu est stat digna de veure tant glorioses e celestials coses. E hix d'ací e vés-te'n en Egypte e preyca e digues totes aquestas coses que has vistes e hoydes, axí com te dix aquell nostre amich Onoffre, e Nostre Senyor Jesucrist te endreç e-t deffena e-t fassa personer de la sua glòria, per la sua pietat, e hage mercè de tu, e tostemps te endreça en los camins de pau".

E après que l'àngel me hac dites aquestas paraules ell desaparech e jo

tanstost, sens triga, partí'm de aquell loch. E començí de anar-me'n per lo desert, e contínuament davant mi aquell gloriós àngel molt resplendent, lo qual me dix que·m havia guardat y guiat de puix que fuy nat.

E après que haguí caminat per spay de quatre dies trobí una casa fundada en un loch molt alt e molt bell, la qual casa stava closa e tancada. E yo aseguí'm prop la porta de la casa e diguí en mi mateix que dins aquella casa devia star algun hom servidor de Déu e de santa vida.

Stant e pensant en asò aparech-me un vell hom, ple de canes, lo qual vestia vestidures de palmes e havia la cara resplendent, que semblava que tots los àngels de Déu lo beneyssen, e acostà's a mi e saludà'm dient:

"La pau de Nostre Senyor Déu sia ab tu. Est nostre frare Pannucio, obrador equal de nosaltres en les obres de Jesucrist, e tu est aquell qui honrist e mereixquist veure lo benaventurat sant Onofre, e has soterrat lo seu sant cors".

tanstost, sens triga neguna, partí'm de aquí. E comensí a anar per mon camí per lo desert, e contínuament anave davant mi aquell gloriós àngel molt resplendent, lo qual me dix que·m havia guardat despuys que fuy nat.

E après que aguí anat per spay de IIII dies trobí una casa fundada en un loch molt alt e molt bell, la qual casa stava closa e tanchada. E jo aseguí'm prop de aquella e deya a mi matex que en aquella casa poria star algun servidor de Déu e de sancta vida.

E jo stant pençant en açò aparech-me un hom vell, ple de canes, lo qual vestia una vestidura de palma e havia la cara resplendent, que semblava que fos àngel e acostars a mi benignament e saludà'm dient:

"La pau de Nostre Senyor Jhesucrist sia per tostemps ab tu. Tu est nostre frare Pannuci, obrador equal ab nosaltres en les obres de Jhesucrist, e tu est aquell qui onrist e meresquist veure lo benaventurat e bon baró sant Onoffre, frare nostre, e has soterrat lo seu cors".

E yo, ladonchs, agenollí'm davant los seus peus e demaní-li perdó. En aquella hora vengueren altres tres hòmens vells, vestits de palmes, e saludaren-me, besant-me en la boca, e digueren-me:

"iO servidor e amich de Déu e dels seus sants, Pannucio, pau sia ab tu! Tu est nostre frare qui has cubert lo sant cors de nostre car frare. En aquesta nit nos és stat revelat e demostrat ton adveniment, e per tal som ací venguts ajustats, perquè hajam consolació e alegria ab tu en Jesucrist. E sàpies que sexanta anys són passats que habitam en aquest desert, que no havem vist hom negú sinó ara a tu. E com nos ajustam ací en lo dia del diumenge o en dia de altra festa, ladonchs nos vehem los uns als altres. Pregam-te que vullas star ací ab nosaltres".

E com hagneren parlat ensemps per spay de dos hores del benaventurat sant Onofre digueren aquells sants vells:

"O frare Pannucio, molt amat, menjem un poch car tu est vengut molt enujat".

E lavors vehem posats cinch pans davant nosaltres, calents axí com si lavors fossen exits del forn, e no fon vist per

E jo, lavons, agenollí'm davant los seus peus e demaní-li perdó. E en aquella hora vingueran III hòmens vestits de palma, e saludaren-me, besant-me en la bocha, e digueran-me:

"iO servidor de Déu e amich dels seus sants, Pannuci, pau sia ab tu! Tu est lo qui has cubert lo cors del frare nostre Onoffre. Car en aquesta nit nos és stat revelat lo teu adveniment, e per tal som ací venguts e ajustats, que ajam consolació e alegria ab tu en Jesucrist. E sàpies que XXXX anys són passats que habitam en aquest desert, que no havem vist hom negú sinó a tu ara. E com nos ajustam ací lo dia del diumenge o en altra dia de la festa, lavons nos veem los uns als altres. E per tal te pregam que vullas star ací ab nos l'espay de un dia".

E com nos haguem parlat ensemps per spay de II hores del benaventurat sant Onoffre digueran aquells sants vells:

"O frare Pannuci, molt amat, mengem un poch car tu est vengut molt viat e llas del camí".

Adonchs, stant nosaltres orant, vehem possats V pans davant nos, calents axí com si lavons fossen axits del

nosaltres qui havia aportats aquells pans. E fehent primerament oració siguem-nos en terra e menjam de aquell sant e beneyt pa, e diguerem-me aquells sants pares:

"O frare Pannucio, sàpies que cascadia nos eren tramesos quatre pans e huy, per la tua venguda, nos ha tramés Nostre Senyor Déu cinch pans, e no sabem qui·ls nos porta ne de hon venen, màs creem que·s són tramesos per Nostre Senyor Déu".

E yo preguí'ls que·m leixassen habitar ab ells. Y ells digueren:

"No est tu tramés per ço que romangues aquí, màs hix de aquí e ves-te'n en Egypte e recita aquí totes les coses que has vistes ne hoïdes del benaventurat sant Onofre".

E yo preguí'ls que·m diguessen los lurs noms. E ells me digueren:

"O frare e amich nostre Pannucio, perdona'ns. Déu, qui sab totes coses, sab los nostres noms, màs pregam-te que·t recorts de nosaltres en tes oracions, per tal que siam los uns e los altres en la benaventurança de Jesucrist col·locats".

forn, e no fou vist per nosaltres qui·ls havia portats. E assiguem-nos en terra e menyam de aquell sant e beneyt pa, e digueram-me aquells sants pares:

"O frare Pannuci, sàpies que cascadia nos eran tramesos IIII pans e vuy, per la tua venguda, Nostre Senyor Déu nos ha tramés V pans, e no sabem qui·ls porta ni d'on venen, màs creem que·ns són tramesos per Nostre Senyor dellà hom ell plau".

E jo preguí'ls que·m leixassen habitar ab ells. E ells me digueren:

"No est tu tramés per ço que romangues aquí, màs ix d'ací e ve-te'n en Egypte e recite aquí totes les coses que has vistes e hoydes del benaventurat sant Onofre".

E jo preguí'ls que·m diguessen lurs noms. E digueran-me:

"O frare Pannuci nostre, perdona'ns; Déu, qui sap totes coses, sap nostres noms, màs pregam-te que·t recorts de nosaltres en tes oracions, per tal que siam dignes los uns e los altres en la casa o palau de Nostre Senyor Jesucrist, com cascú donarà rahó de sos propis fets".

E digueren-me aquells quatre vells:

"O frare Pannucio, sies percebut a fogir e batallar contra les tentacions del enemich".

E com aquells sants pares me hagueren dites totes aquestes coses e paraules molt dolces, yo·m partí d'ells, e tenguí mon camí, e haguí anar per la major spessura del dessert.

E com haguí anat setanta milles trobí un loch molt bell e plasant, en lo qual havia una bella font manant aygua molt clara. Reposí allí un poch e viu entorn de aquell loch molts arbres e moltes palmeres, carregades de singulars dàtils.

Entrí entre aquells arbres e palmeres meravellant-me molt de la lur singular bellea, desijant saber qui·ls havia plantat, car aquí eren cirers, noguers, ametlers e altres molts arbres de diverses maneres. E tots havien en si fruyts e de la aygua que exia de la font regaven-se'n tots aquells arbres.

E viu venir vers mi quatre hermitans jòvens molt bells, e venien vestits de pells de ovelles. Com se foren acostats a mi saludaren-me per mon nom dient:

E digueran-me aquells IIII vells:

"O frare Pannuci, sies persebut a batallar fortment contra l'enemich mortal".

E com aquells sants pares me hagueran dites totes aquelles paraules molt dolces, jo·m partí d'ells, e tinguí mon camí per la spessura del desert.

E com aguí anat LXX milles trobí un loch molt bell e plasant, en lo qual havia I cova e una bella font, molt clara manant aygua. E reposí allí un poch e viu entorn de aquell loch molts arbres e palmeres, carregats de molts nobles fruyts.

E jo, lavons, entrí entre aquells arbres e palmeras meravellant-me molt de la bellesa d'aquells arbres, desijant saber qui havia plantat allí aquells arbres cirers, rosers, pomers e amallers, e altres molts arbres de diverses maneres. E tots havien en si fruyt e de la font se regaven tots aquells arbres.

E mentre jo stava entre aquells arbres viu venir vers mi IIII hermitans jòvens, molt bells, e venien vestits de pells de ovelles. E com se fossen acostats a mi saludaren-me per mon nom dient:

"Déus te salve, frare Pannucio".

E postrí'm en terra e fiu-los reverència.

Els assegueren-se dins la cova e parlaren entre ells. E yo pensava que fossen àngels de Déu. E après ixqueren de la cova e prengueren dels fruyts de aquells arbres e donaren-me'n, los quals eren pus dolços que çucre, e yo diguí'ls:

"O servidors de Déu, çen qual manera vengués aquí?".

Els digueren-me:

"O, Pannucio, sàpies que Déu te ha aquí portat e tramés per ço que tu veges e sàpies quines són les obres que Déu obra en aquest desert ab los seus servidors. Del nostre fet te direm e res no·t negarem. Sàpies que nosaltres som naturals de la ciutat que ha nom Jaron. E los nostres pares són los pus honrats de la ciutat".

"E nós, tots quatre, stavem en estudi per aprénder sciència, e estant en aquell estudi vench-nos en voluntat que·s metéssem en lo desert. E lo Salvador, senyor de totes les coses, obrà en nosaltres tot bé. E un dia consellam-nos

"Déus te sal, frare nostre Pannuci.

E jo, lavons, postrí'm en terra e fiu-los reverència.

E assigueran-se dins la cova e parlaren entre ells los uns ab los altres. E jo stimave que fossen àngels de Déu. E ysqueran de la cova e prengueran dels fruyts d'aquells arbres e assigueran-se e donaren-me'n, e eran pus dolços que mel ni sucre, e jo diguí'ls:

"¿En qual manera sou vosaltres venguts aquí?"

Respongueran-me:

"O, Pannuci, sàpies que Déu te ha amenat aquí e tramés per ço que tu veges e sàpies quinas són les obres que Déu obre en aquest desert als seus servidors. E del nostre fet te direm que no·t denegarem neguna cose. Sàpies que no som naturals de la ciutat qui ha nom Jaron. E los nostres pares són los pus honrats de la ciutat".

"E nós, tots IIII, stavem en l'estudi per apendre letres e estant en l'estudi vench-nos en voluntat que·ns metéssam en lo desert. E lo Salvador, obrador de totes coses, obrant en tot bé, un dia consellam-nos entre nosaltres e isquem-

entre nosaltres e ixquem-nos de la ciutat, que negú no sabé res. E vengem-nos en aquest loch. E portam pa que·ns durà set dies"

"E anant per aquest desert aparech-nos un hom vell canut, molt honorable e de gran santedat, lo qual nos consellà e·ns informà que venguéssim en aquest loch. E aquell sant vell habità ab nosaltres ensemps tot un any, lo qual nos mostrà, e·ns instruí en qual manera deguéssim dispondre lo nostre temps en servir a Nostre Senyor Déu Jesuchrist".

"E après complit l'any moria aquell sant vell, pare nostre spiritual, e tramés la sua ànima a Déu. E nosaltres romanguérem ací, en aquest loch. E sàpies que sis anys ha passats que negú de nosaltres no ha menjat pa ni altra vianda, màs solament de la fruyta de aquests arbres nos mantenim, bevent de la aygua de aquesta font".

"E cascuna setmana nos ajustam ací, ço és, lo diumenge e lo dissabte. E après partim-nos e cascú se'n torna a la sua habitació. E no sab lo hu del altre què·s fa ne què obra".

E yo diguí'ls:

de la ciutat, que null hom no·u sabé sinó Déu. E vingem-nos en aquest loch. E aportam pa que·ns durà VII dies".

"E anant nosaltres axí per lo desert aparech-nos un hom vell canut, e molt honorable de gran sanctedat, lo qual nos consellà ens informà que vinguéssim en aquest loch. E aquest sant vell habità ab nosaltres ensemps tot un any, lo qual nos mostrà, ens instruy en qual manera despenguéssim lo temps en servir Déu".

"E après complit l'any morí aquell sant hom vell, pare nostre spiritual, e tramés la sua ànima a Nostre Senyor. E nos romanguem en aquest loch. E sàpies que VI anys són passats que negú de nos no ha menjat pa ni altra vianda, sinó solament de la fruyta de aquests arbres, e bevem de la aygua de aquesta font".

"E cascuna setmana nos ajustam ací, ço és, lo diumenge e lo dissapte. E après partí'm-nos e cascú se'n tornà a la sua habitació. E no sap lo hu del altra què fa ni què obra".

E jo diguí a ells:

"¿Hon combregau lo diumenge e lo dissabte?".

E ells me respongueren:

"Per aquesta rahó nos ajustam ací en aquells dos dies, car sàpies que Déu tramet son àngel, qui·s aporta lo sant cors de Jesucrist".

E yo Pannucio, hoint aquestes coses, fuy molt alegre e remanguí ab ells sis dies. E al setè dia digueren-me:

"O, hom de Déu, stà aparellat que huy en aquest dia vendrà lo àngel qui·ns porta la santa comunió, e qualsevol qui de la sua mà la pren tots los seus peccats li són perdonats per Nostre Senyor Déu, en honor de la santa comunió".

E mentre ells me deyen aquestes sanctes paraules vench entre nosaltres claror molt preciosa e molt odorant. E lavors era hora de prima e levam-nos de peus, e començam a donar laor a Déu e glòria. E en aquella hora vench l'àngel e rebem lo cors de Jesuchrist. E fet son misteri desaparech, que pus no·l vehem.

"¿E ahon combregau lo dissapte e lo diumenge?".

E ells me respongueran que:

"Per açò nos ajustam ací la hu de aquells II dies, e sàpies que Déu tramet lo seu àngel, qui·ns porta lo sant cors de Nostre Senyor Jhesucrist".

E jo Pannuci, hoynt totes aquestas coses, fuy molt alegre e romanguí aquí ab ells VI dies. E al setè dia digueran-me:

"O, hom de Déu, stà apperellat que vuy en aquest dia vendrà l'àngel de Déu qui·ns aportarà la santa comunió, e qualsevol qui de la sua mà lo pren tots los seus peccats li són perdonats e neguna temptació no ha poder en ell per gràcia e per virtut de Nostra Senyor e de la sancta comunió".

E mentre ells me deyan açò vench entre nos una odor molt flayrant. E era quasi hora de prima e levam-nos tots de peus, e començam a cantar e donar lahor a Déu de glòria. E en aquella hora vench l'àngell de Déu e rebem de la sua mà angelical lo cors e sanch de Nostre Senyor Jesuchrist. E com aguem combregat l'àngel de Déu nos benehí e acabat son misteri desaparech, que no·l

E yo, rebent lo sanct cors de la mà del àngel, cayguí en terra esmortit. E aquells pares jòvens digueren-me:

"Leva't, Pannucio. No hajes paor ne tingues dubte, stà constant".

Era ja venguda la hora de vespres, que encara no era retornat en mon record. Tan gran fon la mia alteració que en aquella nit no poguí dormir, màs contínuament stiguí fehent oració e pregant al Senyor.

E com vench per lo matí en lo dia següent vench semblant odor entre nosaltres, segons era stada en lo dia passat abans que combregàssem, e tantost fom plens de gràcia, consolació e alegria. E semblava a nosaltres que stiguéssam en la glòria celestial.

E en aquella hora vench l'àngel de Déu, combregà'ns a tots de la sua comunió dient-nos aquestes paraules:

"Lo cors e la sanch de Nostre Senyor Jesucrist sia ab vosaltres".

E tots responguérem amén. E après l'àngel dix a mi aytals paraules:

veem.

E jo, rebent lo sant cors de Jhesucrist de la mà del àngel, cayguí en terra smortit. E aquells pares jòvens digueran-me:

"Leva't, Pannuci, no hages pahor ni disputa e conforta't".

E era venguda ja la hora de vespres, que encara no era retornat en mon recordament, tant fou gran lo meu regirament. E encara aquella nit no poguí dormir, màs contínuament stava cantant e pregant lo Senyor.

E com vench per lo matí en lo dia següent vench semblant odor entre nos, segons que era stat lo dia passat abans que combregàssem, e fom plens de consolació e alegria, que semblava a nos que stiguéssam en glòria celestial.

E en aquella hora vench l'àngel de Déu, e combregà'ns a tots de la sancta comunió dient aquestas paraules:

"Lo cors e la sanch de Nostre Senyor Déu Jesucrist sia ab vosaltres e goig e vida perdurable".

E tots responguem amén. Après l'àngel me dix aytals paraules:

"Pannucio, leva't e hix de ací e vés-te'n en Egipte e preycá totes les coses que has vistas e hoïdes dels servidors de Déu en la manera que·t dix Onofre. E denuncia-les a tots los monges e religiosos, hermitans e laychs, per tal que ells seguesquen, per devoció, les petjades dels sants pares, qui habiten en los deserts servint Déu. E no·t vulles tardar ni·t desplaçia, car no te·s donat que habites ací".

E com l'àngel hach dit açò benehí'ns a tots e tantost desaparech.

"Pannuci, leve't e ix d'ací e vés-te'n en Egipte e prehica totes les coses que has vistas ni hoydas dels sants servidors de Déu, segons te ha dit lo frare sant Onoffre. E denuncia-los a tots los monges e religiosos, hermitans e a tots los altres fahels cathòlics, per tal que ells seguescan, per obra e per devoció, lo vestigi dels sants pares, qui habitan en los deserts per servir Déu. E no vulles tardar ni·t desplaçia, car no t·és donat que habites ací, sinó que veges les obres dels sants de Déu e les providències e dispençacions que Déu obra en ells. E que tu recomptes en totes les sgleyas lurs obres. E allò studia pus perfetament que·t dix sant Onoffre, per tal que tu sies comptat entre los sants elets de Déu. E benventurat est tu e gran bé és a tu que hages merescut veure tant grans e tan maravellooses coses en los sants pares hermitans. E sia pau ab tu e stà ferm en ton bon propòsit que has comensat, que com a Déu plaurà rebràs lo logue ensemps ab los sants pares"

E com l'àngel hac dit açò beney'ns a tots e tantost desaparech.

E après de açò aquells pares jòvens

Aprés de açò menjam del fruyt dels arbres e en l'altra dia següent, per lo matí, yo-m partí de la cova e tinguí lo camí vers Egypte. E anaren ab mi ensemps aquells quatre sants pares jòvens en tro a set milles.

E demaní'ls que diguessen los lurs noms. E dix lo primer que havia nom Joan, e lo segon, Andreu, e lo terç, Adaon, e lo quart, Theófilo. E besaren-se tots los uns als altres e tornaren-se'n.

E comencí haver gran tristor en mi mateix, car em semblà que fos exit de la glòria de Déu, què és resplendent, en la qual és alegria, e que fos entrat en un loch molt scur e tenebrós.

Màs, ab la ajuda de Déu, comencí de alegrar-me pensant en les grans maravelles que Déu me havia fetes veure e hoir dels seus sants. E après aní per aquell camí tres dies e venguí en terra de Egypte.

E trobí molts monges que tenien aquí los lurs monestirs, tements Déu, e reposí ab ells deu dies. E diguí'ls lo que

portaren lo fruyt de aquells arbres e menjam-ne tots ensemps e haguem en comú gran consolació tot aquell dia. En l'altro dia següent, per lo matí, partí de la cova e tinguí lo camí vers Egipte. E anaren ab mi ensemps aquells IIII jòvens hermitans entró a VI milles.

E preguí'ls que-m diguessan lurs noms. E respòs-me la hu e dix-me que havia nom Johan, e l'altra, Andreu, l'altre, Abdon, lo quart, Theófil. E besaren-se tots en les bochas los uns als altres e tornaren-se'n.

E com jo fuy partit d'ells comensí haver gran tristor en mi mateix, car a mi semblà que fos exit de la glòria celestial, e que fos entrat en un loch molt scur e tenebrós.

Màs, ab la ajuda de Déu, comensí'm de alegrar pensant en les coses maravellofes que Déu, per la sua gràcia, me havia demostrades e fetes veure e hoir dels seus sants servidors e pares hermitans. E aní per aquell camí III dies e venguí en terra de Egipte.

E trobí molts monges, tements e amans Déu, e tenien lur monestir e reposí ab ells X dies. E recomptí'ls, per orde,

havia vist e hoït, per orde axí de sant Onofre com dels altres pares sants. E com ells hagueren hoït aquestes coses digueren:

"Benaventurat est tu qui sabs tals coses has mereixcut veure".

E aquells monges eren forts tements Déu, e eren molt misericordiosos, e havien de costuma que rebien molt graciosament a tots aquells qui eren servidors de Déu.

E ells ab gran plaer e consolació ordenaren e scriveren un libre de totes les coses que de mi hoïren, lo treslat del qual libre fon publicat e tramés e divulgat per totes les terres de cristians. Lo qual libre posaren ab gran devoció en la libreria de lur monestir, per memòria dels sancts pares hermitans, ab los quals nosaltres açí mereixcam pendre remissió dels nostres pecats y en la glòria de Paradís vida perdurable. Amén.

Acabada és la vida de Sanct Onofre, hermità, la qual és celebrada a onze dies del mes de Junio.

totes les coses que havia vistes e hoydes, axí de sant Onofre com dels altres sants pares hermitans. E com ells hagueran hoydes totes les coses demunt dites digueran-me:

"Benaventurat est tu que aytals servidors de Déu has merescut veure".

E aquells monges eran fort tements Déu e molt misericordiosos, e majorment havian en costuma que rebian ab gran caritat tots aquells que eran servidors de Déu.

E ells ab gran plaher e consolació ordenaren e escriviren un libre de totes les coses que de mi hoyran, lo traslat del qual libre fou tramés scampat per totes les terras dels cristians. E ells materan lo libre que ells havian scrit en una libreria de lur monestir, per memòria dels sants pares hermitans servidors de Déu, ab los quals¹ merescam pendra guardó e remissió de nostres peccats en la vida perdurable. Amén.

Acabada és la vida del gloriós hermità mon senyor sant Honofre, la vida del qual és celebrada a XI dies del mes de juny, lo jorn de sant Bernabé apòstol.

Oració de Sant Onofre

Deus, qui hodierna die beati Onofrii, confessoris tui heremite, preciosis meritis decorasti, da nobis que sumus famulis tuis eius precibus gloriosis, ita diligere quod amavit tu ad quod peruenit mereamur feliciter introire. Per Dominus Nostrum Iesuchristum tuum, qui te cum uiuit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

Oratio beati Onoffri

Deus, qui odierna die beati Onoffri, confessoris tui heremite, preciosis meritis decorasti, da nobis, que sumus familis et familiabus tuis, eius precibus gloriosis, ita diligere quod amavit tu ad quod peruenit mereamur felicitates introire. Per Dominus Nostrum Iesuchristum, filium tuum, qui te cum uiuit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

Del trobament del cors del benaventurat sant Onofre.

Aprés poch dies que sant Pannucio fon vengut de soterrar sant Onofre la fama fon publicada de la santedat e penitència que havia feta en lo desert als pobres qui eren prop del monestir. E axí mateix per moltes partides del món y en qual manera Nostre Senyor havia feta tanta de gràcia e tan gran do, que volgués que a sant Pannucio fos revelat lo traspasament de aquest món de sant Onofre, e que fos stat a la sua sepultura, e com los leons, per voluntat divina, havien soterrat lo seu gloriós cors, e moltes altres maravelles, les quals se compten en la història de la sua vida.

Per la qual cosa los circumvehïns del monestir posaren en lur cor de cercar tant lo seu cors fins que·l trobassen. En tant que après molt dies sdevengueren en lo boscatge, hon era la palma o spelunca, dins lo qual lo sanct havia complida sa penitència.

E anant per lo bosch ells veheren quatre leons, stant davant una gran roca, e hagueren gran paor en tant que alguns

Del trobament del cors de mon senyor sant Onoffre.

Aprés poch dies que sant Pannuci fou vengut de sepellir sant Onoffre la fama fou publicada de la sua santedat e penitència que havia feta en lo desert als pobres qui eran prop lo monastir. E encara per moltes parts del setgle en qual manera havia donat tan gran do Nostra Senyor Déu e tan singular e special gràcia a sant Pannuci de haver-li revelat lo traspasament del benaventurat màrtir de penitència mon senyor sant Onoffra, e que fos a la sua cepultura, e com los lahons l'avian ajudat a soterrar e totes les altres maravellas, qui seran seguides.

Los vehyns del monastir posaren en lur cor de cercar tant lo seu cors per lo desert entró que, per la gràcia de Déu, los fos revelat. En axí anaren tant que après molt dies sdavengueran en lo boscatge, hon era la balma dins la qual lo sant Onoffre havia complida la penitència e finida la sua vida.

E anant per lo bosch ells veheran IIII leons stant denant un gran tros de rocha, de la vista dels quals hagueran

staven per tornar atrás. E Nostre Senyor Déu, vehent l'afectió de aquells, perquè lur fe no fos buyda, més en lo cor a hu de aquells, qui aquí eren venguts, lo qual dix tals paraules:

"Senyors e frares meus, si bé vos recorda ja haveu oït com frare Pannucio, companyó de sanct Onofre, per honor del qual nós som aquí, que los leons són acostumats de venir aquí per visitar lo sant cors de mentre que vivia . E vist que sien ara aquí venguts, me·s semblant com Déu volia-nos mostrar aquest senyal dels leons e creure fermament que aquest devia ésser lo loch e balma hon lo sant féu la sua penitència. E aquí deu ésser lo seu sant cors soterrat. Perquè comànem-nos a Déu de tot lo nostre cor e als sants mèrits de sanct Onofre, per lo qual tant havem treballat, e Déu, per los seus mèrits sens dubte, siau certs complirà lo nostre bon desig".

gran pahor en tant que alguns staven de retornar atrás. Màs Nostre Senyor Déu, vehent la afecció e devoció de aquells qui·ls havien tramesos e de aquells qui aquí eren venguts, e que lur fe no fos buyda e sens fruyt de aquells qui cercaven tan meravellós tresor, més en lo cor a I de aquells e dix a tots aytals paraules:

"Frares meus e senyors, si bé us recorda ja haveu hoyt dir com frare Pannuci, companyó de sant Onofre, per honor del qual nós som aquí, com los leons són acostumats de venir aquí per visitar lo sant baró de Déu mentre que vivia, e que en semblant manera se han acostumat de venir tota vegada per ço que neguna mala bèstia no descobrí el seu sant cors, que·m sembla que Déu vol a nos mostrar aquests senyals dels leons e creu fermament que aquest deu ésser lo loch dins lo qual és la balma hon lo sant féu la sua penitència, e és lo seu sant cors sepellit. Perquè comànem-nos a Déu de tot nostre cor e als sants mèrits de sanct Honofre, per lo qual tant havem treballat, que Déu, per los seus sants mèrits, nos guart e·ns complecha nostra

Perquè ells feren de dos bastons a manera de creu, anaren vers los leons e los leons inclinaren los caps en terra. E sens negun brogit los feren loch, e per ço que la multitud de gent qui era aquí conegués que algun damnatge no·ls volien fer, e los bons hòmens veient que Déu los guiava e que los leons no eren braus, ans staven axí com si fossen domèstichs.

Dix aquell que portava la creu:

"Comanem-nos a Déu e yo entraré primer".

E veus el que·s met primer, e tots los altres lo segueixen ab ferm cor e agenollaren-se davant lo altar hon era lo sant cors. E pregaren a Nostre Senyor Déu que aquells leons ne altres males bèsties no·ls poguessen noure, per virtut de la

desig".

E jo, senyors frares, metrem primer ab lo senyal de la creu perquè ells feeran de dos bastons a manera de una creu, e axí com si fos diaquà tots lo seguiren per orde. E quant ells foren devant los lehons, los lehons inclinaren lo cap en terra. E sens negun brogit los feren lo loch, per ço que la multitud de la gent qui eran aquí coneguessan que negun damnatge no·ls volien fer.

E quant los bons hòmens conegueran que Déu los guiava e que los leons no eran braus, ans staven axí com si fossen domèstichs, e reguardaren deçà e dellà. E com molt aguessan reguardat veeran un gran tros de rocha e pensant-se que allò era la entrada de la balma, dins la qual era lo sant cors, perquè aquell qui portava la creu (dix):

"Comanem-nos a Déu e jo entraré primer".

E veus ell qui·s mete primer, e tots ab ferm cor lo seguiren e agenollaren-se devant l'altar hon era lo sant cors soterrat. E pregaren Nostre Senyor Déu que aquells lehons ni altres males bèsties no·ls poguessan noure, e per virtut de la

sua santa passió e per mèrits de sant Onofre.

E feta lur oració tots oïren una veu del cel dient:

"Barons, no temau dels leons ne de altra mala bèstia, car veureu que ara vendran los leons per ajudar a vosaltres a descobrir lo cors. Perquè stau ab ferma fe, car Déu complirà los vostres bons desigs".

E après que hagueren hoïda la veu del cel reteren gràcies a Déu e, de continent, los leons, ab lo cap inclinat, entraren en la balma fent reverència a tots.

E per lo voler de Déu començaren a gratar la terra hon era soterrat lo sant cors fins tant que·l trobaren, lo qual era axí bell e net, com si aquell dia mateix fos stat soterrat, sens alguna corrupció. E flayrava per gran suauea de odor com si aquí fossen stades totes les olors e spècies del món.

passió de Jhesucrist e per mèrits del seu servidor Onoffre.

E feta lur oració tots hoyren una veu del cel dient:

"Barons, no temau dels leons ni altres bèstias, car veus que ara vendran los lehons per ajudar a vosaltres a descobrir lo sant cors. Perquè stau ab ferma fe, car Déu complirà los vostres desigs".

Com los lehons vingerana descobrir lo cors de sant Onoffre.

Aprés que hagueran hoyda la veu tots foren confortats e donaren lahors e gràcias a Déu e, de continent, los lahons vingeran ab lo cap inclinat, e molt suaus vingeran a la balma fent reverència a tots e besnat los lurs peus.

E feta la salutació per lo voler de Déu comensaren a gratar la terra hon era soterrat lo sant cors fins tant que apparech lo cors sant, e era axí bell e net, com si aquell dia matex fos stat soterrat, sens neguna corrupció. E donava gran fragrància e gran suavesa de odor axí com si totes les spícies del món eran

E alguns de la companya acostaren-se a la fossa e devallaren en aquella ab gran devoció e molt devotament prengueren lo sant cors en un artifici, lo qual ells havien portat ab si. E aquí lo meteren molt honradament, veent-lo tota la multitud de la gent que era aquí.

E los leons començaren a tornar la terra dins la fossa. E quand açò hagueren fet, inclinaren los leons los caps, ixqueren-se'n.

Com lo cors de sanct Onofre fou portat en Bohèmia.

Aprés que los leons hagueren pres comiat de tots, tota aquella gent que aquí era venguda se més en camí ab lo senyal de la creu e vengueren en Bohèmia. E aquí·ls ixqué a rebre gran multitud de gent. E tots los clergues ab gran professó e relíquies, los quals molt honradament reberen aquella sancta relíquia, per la qual ells feren gran festa e gran solemnitat tot aquell dia.

aquí.

E lavons alguns dels majors de la companya se acostaren a la fossa e devallaren en aquella ab gran devoció e molt humilment y devota prengueran lo sant cors en un artifici, lo qual ells havian portat ab si. E aquí·l meteren molt honradament e veent-lo tota la multitud qui aquí era.

E los leons tornaren la terra dins la fossa. E quant açò hagueran fet inclinaren lurs caps e anaren-se'n.

Com lo sant cors fou portat en la ciutat de Boèmia.

Aprés que los leons hagueran pres comiat de tots aquells bons hòmens, meteran-se en camí ab lo senyal de la creu primera e vingueran en Boèmia. E aquí los ysqueran gran multitud de gent de Boèmia e dels habitants entorn. E tots los clerguas ab gran professó e ab relíquies, molt honradament, reberan la sancta joya que Déu los havia tramesa, perquè ells feren gran festa e gran sollempnitat tot aquell dia.

E de continent li edificaren una bella sepultura molt honrada, dins la qual posaren lo sant cors, a honor de Nostre Senyor Jesucrist e del beneyt sant Onofre.

Com lo benaventurat cors de sant Onofre resuscità dos hòmens morts.

E com portaven lo cors del benaventurat sant Onofre en Bohèmia, molts malats exien per les plaçes e per les montanyes, per ço com hoyen dir de la venguda del sant cors. Car en lo camí, a laor de sant Onofre, Déu féu molts miracles, los quals ací recitar seria molt larch de comptar.

Màs tan solament diré com Nostre Senyor Déu, per la sua gràcia, per mostrar los mèrits del benaventurat sant Onofre, en lo camí quand portaven lo seu sant cors, dos cossos de hòmens morts, per virtut de Déu dels mèrits de sanct Honofre, tantost resuscitaren.

E molt hòmens cechs cobraren la vista. Contrets e altres persones de diverses malalties veixats prontament reberen curació. E après que fon soterrat

E tant que tantost li edificaran una molt bella cepultura e monument, dins lo qual posaren lo sant cors de Onoffre, a honor de Nostre Senyor Déu.

Miracles.

Deveu saber que, abans que lo cors sant fos en Boèmia dins la ciutat, molts malats exien per los plans e per les muntanyes, per ço com hoyen dir que lo sant cors venia per lo camí. Perquè Nostre Senyor Déu, a lahor de monseyor sant Onoffre, Déu féu aquí nou miracles, los quals serian larchs de comptar.

Màs la conclusió es que Nostre Senyor Déu, per demostrar la sua gràcia e los mèrits de mon senyor sant Onoffre, molts foren ressucitats e a molts cechs tornada la vista, e als contrets donà poder de anar e a moltes altres infirmitats foren guaridas e sanades, que seria innumerable de recomptar.

E après que fou sepellit féu e fa vuy en dia molts miracles per virtut de Déu.

ha fets e fa molts miracles a honor de Déu, lo qual sia loat per tostemps. Amén.

Com per honor e reverència de Déu e del benaventurat sant Honofre fon edificat un monestir de monges en la ciutat de Pisa.

En la ciutat de Pisa la comunitat edificà un monestir de dones sots invocació de sanct Onofre, per los miracles que cascun jorn d'el hoyen dir per navegants, e pelegrins e molt romeus que per aquelles parts, hon lo seu cors stava, feyen passatge.

En lo qual monestir s·i són fets innumerables miracles per Nostre Senyor Déu a honor de sanct Onofre. E en lo dia de la sua festa, cad·any tota la multitud del poble, devotament y alegra, concorre a fer oració al gloriós sant, ab aquelles ofertes que lurs devocions poden, cascun segons sa facultat.

De hon de continu, per mijà dels benaventurats sants, molts han conseguit e de tots jorn consegueixen les peticions per ell a Nostre Senyor Déu demanades.

Del monastir de la ciutat de Pisa de dones, fundat a honor del benaventurat sant Onoffre.

A la ciutat de Pisa la comunitat construí e edificà un monastir de donas sots la invocació de sant Onoffre gloriós, per los grans e innumerables miracles que del benaventurat sant hoyen recomptar als pelegrins e navegants e altres molts romeus que per aquella ciutat, venint del sant cors, per allí feyan passatge.

En lo qual monastir són molts miracles fets a honor de mon senyor sant Onoffre. E en la sua festa venia tot hom a fer reverència, pobres e richs, burgesos e cavallers, e tota altra manera de gent que eran a l'entorn, aportant lurs presentales e complint lurç vots. E après se'n tornaven alegres e pagats, segons la devoció dels demenants. E lurs facultats bastaven ni complir podien en les offertes que presentaven cascú se sforçava.

Com fon edificada en la ciutat de Florença una capella, a honor e reverència de Déu e del benaventurat sant Onofre, y de un miracle que-s seguí en la sua festa.

Creixent après de tots jorns la fama del benaventurat sant Honofre, la comunitat de Florença, a honor y reverència sua féu fer huna bellíssima capella, en la qual tots anys en la sua gloriosa festa, per tota la ciutat y per los circumvehïns s-i fa y solemniza gran festivitiat y alegria.

E seguí's après que, per més honra y magnificar del sant la sua festa, la comunitat féu fer crida que per honor y reverència de sant Onofre, en lo dia de la sua gloriosa festa qui-s celebre a onze de juny, donaria per joya quatre canes de finíssima scarlata, ço és, al cavaller, ciutadà, burgès o a altre qualsevol condició de persona qui ab son cavall millor y més corregués en lo camp del cors ja per açò dedicat. E açò, per reverència de la festa de sant Onofre se fehia cascun any.

De la capella fabricada a honor del gloriós sant Onoffre en la ciutat de Florença.

Aprés algun temps stanent-se la fama del benaventurat mon senyor sant Onoffre, del qual en Florença, prevenguda la fama, los florentis, moguts de devoció, fundaren una molt bella capella, a honor del gloriós mon senyor sant Onoffra, axí que lo comú de Florença fa gran sollempnitat e selebra gran festa per tots los lochs entorn de la dita ciutat

Sdavench-se que abans del dia de la festa bé per XV dies se féu crida pública, per reverència de sant Onoffre, en aquesta manera: tot noble cavaller o de paratge, o fills de aquells, ciutadà o romeu o peregrí, o tot altre hom de qualsevulla condició sia, vulla venir a còrrer en la ciutat de Florença lo dia de la festa de mossèn sant Honoffre, a peu o a cavall, segons lo seu stament, que pens de venir saul e segur a despesa de la ciutat de Florença, e anant e venint serà deffés e guardat de tot perill e de tot altre dampnatge, e provehit segons lo seu

E seguí's en aquell any que un cavaller natural de la ciutat de Pisa, lo qual era molt devot del benaventurat sant Onofre, delliberà venir a la ciutat de Florença per guanyar la dita joya. E aquest cavaller, ans que partí's per a Florença, féu oració a Déu e a sant Onofre, per reverència del qual ell havia delliberat de anar en Florença lo dia de la sua festa, dient per aytal forma:

"Plàcia a Tu, Senyor Déu Jesucrist, e a tu, sant Onofre, que yo puixa guanyar aquesta joya, car bé sabs que yo açò no faç per cobdícia ni per vana glòria, ans de continent que la haja guanyada vote e promet a Tu, Senyor, que la presentaré al benaventurat sant Onofre".

E lo cavaller se meté en camí ab un roçí molt chich y flach que tenia e arribà en la ciutat de Florença. E vengut lo dia de la festa de sant Onofre, secretament més-se en lo camp del cors ab los altres, qui eren ben encavalcats ab cavalls ben

stament. E en lo cap del cors ha IIII canes de drap d'escarlata, les quals per joya seran donades al millor corrent, per reverència de la festa de sant Honoffre.

E esdavench-se que les dites cridas foren oydas en la ciutat de Pisa, dins la qual entre los altres hi havia un cavaller ample e de poch poder, e hoyda la nova més-se en camí ab un rossí per anar a Florença per guanyar la dita joya. E aquest cavaller, ans que fos en Florença, féu oració mon senyor sant Onoffre, per reverència del qual ell volia anar a Florença lo dit jorn, dient per tals paraules:

"Senyor meu Jesucrist, e a vos, sant Onoffre, plàcia-us que jo puxa guanyar aquesta joya, car vos senyor sabeu que no fas açò per vana glòria. Ans tantost que la hage guanyada la presentaré ací. O promet a tu".

Lo cavaller se met en lo camí e quant fou en Florença ab son poch roçí e fou vengut lo dia de la festa, secretament, ell se més en lo camp e los altres, qui eran ben cavalcats e ben endressats.

abillats e ben corrents.

E plagué a Nostre Senyor Déu demostrar la sua gràcia, per honor de sant Onofre, que lo cavaller ab son chich roçí guanyà la joya e ,de continent ans que fos conegut, secretament se'n tornà en Pisa en lo dit monestir de sanct Onofre e al seu altar la dita joya present, axí com havia promès.

E per ço, com Nostre Senyor Déu Jesuchrist li havia feta gràcia de guanyar la dita joya, per major gràcies, reté a Déu lo chich roçí e aquell al monestir de sant Onofre donà, perquè servis a les necessitats del dit monestir, en lo qual se fan molts miracles e virtuts, per gràcia de Déu e per intercessió del beneyt sant Onofre, servent seu.

Miracle de un mercader de Barsalona, qui per mèrits de sant Onofre fon delliurat del perill de la mar.

Un mercader de la ciutat de Barçelona, delliberant entrar en mar per fer son viatge, ab una nau hon havia més mercaderies aquest primerament, ans

Plagué a Nostre Senyor Déu demostrar la sua gràcia, per amor de mon senyor sant Onofre, e lo cavaller ab son poch rossí guanyà la joya, e tantost, abans que fos vengut, secretament se'n tornà a Pisa e al dit monastir de sant Onofre se'n vench e al seu altar la dita joya presentà, axí com havia promès.

E per ço, com Nostre Senyor Déu li havia feta gràcia de guanyar la dita joya, per majors gràcies, retté a Nostre Senyor Déu, donà lo roçí al monastir de sant Onofre, en lo qual se fan molts miracles e virtuts, per gràcia de Déu e del benaventurat sant Honofre.

Del miracle que s'esdavench en mar.

Un mercader de la ciutat de Barchinona, con stigués per entrar en mar per fer son viatge, ab una nau hon havia meses ses mercaderias aquest

que·s metés en mar, anà al monestir de les monges menoretas de Pedralbes, que és prop la ciutat, per pendre comiat de una jermana que·y tenia, a la qual com li digués:

"Jermana, prega per mi car gran e lonch viatge tinch a fer".

E la jermana li dix:

"Prech-vos jermà, e·us deman gràcia que si en perill negú éreu posat, en mar o en terra, que acorregau a la ajuda de Déu e de mossenyor sanct Onofre, car sapiau de cert que grans són los miracles e les gràcies que Nostre Senyor Déu fa, en diverses partides del món, per mèrits de aquest gloriós sant, a tots aquells e aquelles qui en ell han devoció e a ell recorren, e·n lurs necessitats el reclamen".

E dix la germana:

"Yo pregaré per vos, axí com Déu me·u farà gràcia".

E lo mercader pres comiat de la germana, e recollí's en nom de bon viatge.

Esdevench-se un dia, stant ja la nau en alta mar en golfada, que soptosament se mogué en la mar gran fortuna e mal temps. E com la nau fos ja en punt de

primerament, abans que·s matés en mar, anà en un monastir de las menoretas de Padralbes, per pendre comiat de una sor germana sua, a la qual dix:

"Ma sor, pregau per mi car lonch camí e viatge he a fer.

E ella li dix:

"Mon frare, prech-vos que si en negun perill éreu que recorregau a Déu e a sant Onoffre, car sapiau per tot cert que moltssón grans los miracles que Nostre Senyor fa per mèrits de mon senyor sant Onoffre a aquells qui l'an en devoció, recurrent e reclamant a ell".

E jo dix la sor:

"Pregaré per vos, axí com Déu me'n farà gràcia".

Lo mercader pres comiat de sa sor, e recollí's en nom de bon viatge.

Sdevench-se un dia, stant engolffats en les altes mars, soptosament se mou tanta de fortuna en la mar que la nau cuydava perir de tot.

perillar, havent ja tots aquells que eren en la dita nau invocada la ajuda de molts sants, al dit mercader vench en memòria lo benaventurat sant Onofre, la prometença que la sua jermana li havia fet de pregar per ell al beneyt sanct Honofre.

E dix humilment e devota:

"Axí com puch ni se, per aquells setanta anys que en aquest món has vixcut en vera penitència e per la devoció que la mia jermana ha en tu, te pregue que vulles ara en aquesta hora socórrer e ajudar en aquest peril, que promet a Déu e a tu que yo faré una capella en lo monestir de Pedralbes, a honor e reverència de Déu e del teu nom".

E com lo dit mercader hach feta sa pregària e promissió, súbitament, la nau se rompé e los qui eren en la nau tots periren, e lo dit mercader se trobà en terra a la vora de la mar, sa e salvo, per la gràcia de Déu e per mèrits del beneyt sant Onofre. E lo mercader vehent-se axí, tret e deliurat de mort, féu gràcies a Déu e al seu sant Onofre.

E al dit merchader vench a memòria lo que li havia dit sa sor de mon senyor sant Onofre e féu tal oració:

"Supplich-te axí com pusch ni se benaventurat sant Onoffre, per aquells LX anys que en aquest món has viscut ab vera penitència e per la devoció e pregàries que la mia sor ha en tu, que·m vulles aydar e desliurar de aquest peril, e promet a Déu e a tu que jo faré fer a tu una capella al monastir de Pedralbes, a honor del teu sant nom".

E com lo dit merchader hac feta se pregària e sa promissió, sobtosament la nau se tranchà e los qui eran en la nau periren, e lo dit merchader se trobà en terra a la vora de la mar, sa e salve, per la ajuda de Déu e mèrits de mon senyor sant Honoffre. Lo merchader veent-se axí, estort e desliure de mort, reté gràcies a Nostre Senyor Déu que per mèrits de sant Onoffre li havia ajudat e socoregut.

E de continent complí son vot e féu fer una honrada capella en lo dit monestir de menoretas de la villa de Pedralbas, hon és loat lo sant nom de Déu e del benaventurat sanct Onofre.

Miracle fet en la ciutat de Girona a un capellà devot de sant Onofre.

En la ciutat de Girona, com un capellà sostengués gran pobrea no havent benefici ni altra renda sinó lo treball contínuament de ses mans scriure en la scrivania del bisbe, recomanà's devotament al beneyt sant Onofre que li recaptàs gràcia de obtenir alguna capellania, de la qual pogués devotament servir Nostre Senyor e que de la renda pogués honestament passar la vida. E si ho fehia, de son poder li donaria devotes presentalles.

O gran maravella, fetes les dites pregàries, en pochs dies ell hach un bon benefici. Emperò, com destorb e enginy del enemich, lonch temps pledejàs lo dit benefici, e com ells no fos plus bastant a les messions per continuar lo plet e, axí mateix, tement perdre lo benefici, açò per

E prestant lo merchader féu una honrada capella en lo monestir de las menoretas de Pedralbes, hon és lohat e beneyt lo nom de Déu e de mon senyor sant Onoffre.

sobergueria de la part contraria, recorregué e féu vot altra vegada a Déu e al beneyt sant Onofre.

Que si ell li ajudava en lo dit plet e que lo seu bon dret fos tost vist e privat, e per tort del jutge e poder de la part contraria ell no perdés lo benefici, que ell tantost li presentaria devotes presentalles, segons lo seu poder. E axí mateix que·s faria confrare e servidor de la dita confraria, e capellà de tota la sua vida, e procuraria a la sua confraria renda e tot bé que pogués.

Fet lo vot tantost, après pochs dies, Déu, per intercessió del beneyt sant Onofre, li ajudà en tal forma que fon pronunciada e donada sentència per lo jutge que lo capellà hagués e obtengués la capellania, possehint bé e pacíficament, de aquí avant, aquella sens tot contrast. E reté moltes gràcies a Déu. E al benaventurat sant Honofre complí son vot, segons que havia promés.

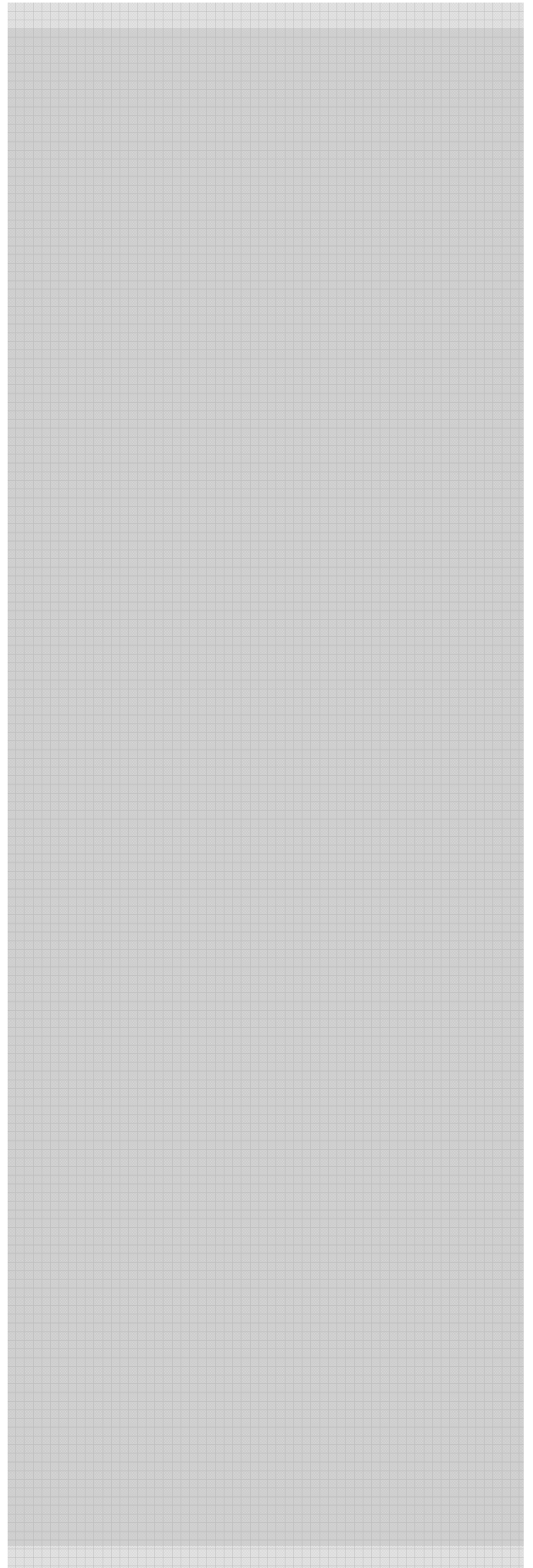
Miracle de la ymatge de sant Honofre en la ciutat de València.

En la ciutat de València una dona de gran linatge era molt devota del beneyt sanct Onofre, a la qual lo beneyt sant havia sovent acostumat de fer e recaptar moltes gràcies ab nostre senyor Déu.

Aquesta dona un dia pregà a un pintor, qui era appellat frare Joan de Nàpols, del orde de preycadors, qui li fes una imatge petita del beneyt sant Honofre per tenir aquella en casa.

E com aquesta dona moltes vegades, ab gran affectió de son cor, pregàs lo dit frare dient-li que lo·n pagaria, lo frare respòs que no·n podia fer res, car no sabia quina era la imatge de aquell sant hom, com jamés no·l hagués pintat ni vist pintat, ni menys lo dit sant no·s era en nengun temps mostrat a ell.

La dona, hoït aytal resposta, estech molt marvellada. E com ella fon a la sua casa féu oració a Déu e al beneyt sant Honofre, que li plagués de complir e satisfer a la sua bona devoció e intenció. E com la dona lo dia següent vengués a missa al monestir lo frare pintor appellà la

dita dona, dient a ella:

"Sàpies dona que sant Onofre me és aparegut aquesta nit e se és demostrat a mi e ha'm manat que yo, de continent, pintàs la sua imatge aytal com a la hora yo veÿa que·s demostrava a mi, e que la·us donàs. Perquè dona, véu ací la sua imatge".

La qual aquella pres ab gran devoció, fehent moltes gràcies a Déu e al benaventurat sant Onofre, qui havia satisfet a la intenció del pintor e a la sua bona devoció.

Miracle fet per lo beneyt sant Honofre a un religiós de la ciutat de València.

En la ciutat de València havia hoït un devot religiós les grans maravelles, dons e gràcies que Nostre Senyor Déu fehia e obrava contínuament als devots del beneyt sant Onofre.

Devotament recomanant-se a ell, que·l guardàs de peccat mortal, li presentava tots dies, a matines e a vespres, set avemaries e sis paternòstres.

E havent dies que ell hac començada la dita oració, lo beneyt sant Onofre li aparech en somnis dient a ell que a matines e a vespres fes tots jorns d'el la memòria, segons santa mare Sglésia acostuma de fer de un confessor.

Perquè lo dit religiós féu gràcies a Deu e al benaventurat sant, e pregà'l que ell lo tengués en sa guarda. E de aquí avant creixqué sa ànima en devoció, fehent-li tots dies la oració que lo sanct de Déu li havia manat.

E axí acabà sos dies en grandíssima perfectió, per hon fon fet digne de possehir la eterna glòria.

Com fon edificada en Monpeller una capella a honor y reverència del benaventurat sanct Honofre.

Per la gran multiplicació dels miracles e grans virtuts que contínuament se publicaven del beneyt sant Onofre, los mercaders de Monpeller edificaren una sglésia a honor y reverència de sant Onofre, en la qual tots dies s'i fan molt miracles, per sanació e guariment de diverses malalties e, en special, de tota

manera de febre e de dolor de cor.

E açò per virtut del sant Sperit e per pregàries e intercessions del benaventurat monssènyer sanct Onofre, lo qual nos impetre gràcia ab Nostre Senyor Déu, que·s faça ben viure e morir, segons la sua voluntat. Amén.

Oració al benaventurat sant

Onofre

Déu, qui en aquest dia de huy al benaventurat sanct Honofre, confessor teu e hermità, de infinits mèrits honrist, dóna a nosaltres, servents teus, per les glorioses pregàries de aquell, aquelles coses¹ amar les quals ell amà, e aquelles coses avorrir que ell menyspreà e avorrí.

E finalment a aquelles coses a què ell pervengué feelment nosaltres mereixcam pervenir.

Per lo teu fill Jesucrist, Senyor Nostre, qui ab Tu viu e regna, en unitat del Sperit Sanct, eternament. Amén.

Vers

Prega per nós, benaventurat Onofre, per ço que siam fets dignes de les promissions de Jesucrist. Amén.

Deo gracias